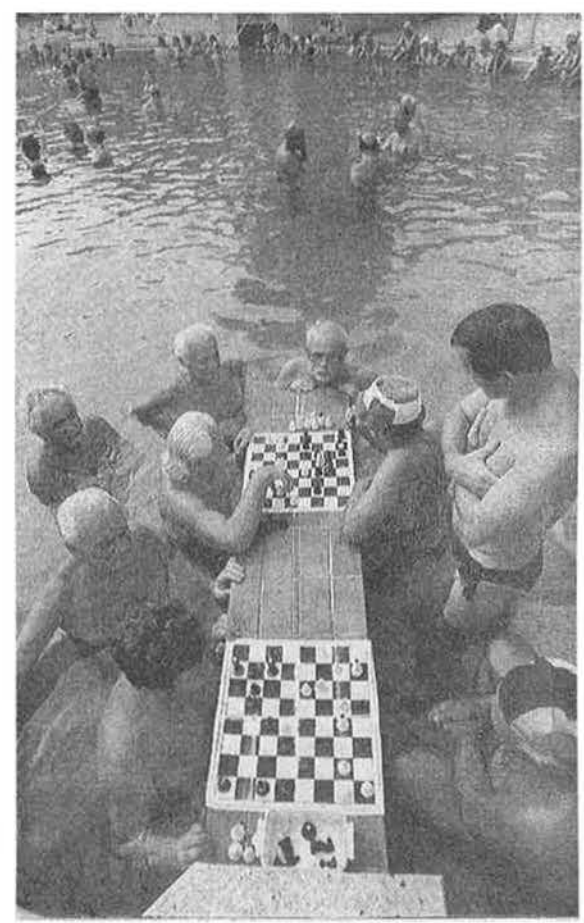




**CAISSA
NIEUWS**

358



februari 1997

Inhoud

| | |
|--------------------------------------|----|
| HET EERSTE | 5 |
| HET TWEEDE | 8 |
| HET DERDE | 12 |
| HET VIERDE | 16 |
| HET VIJFDE | 18 |
| HET ZESDE | 22 |
| HET ZEVENDE | 22 |
| HET ACHTSTE | 27 |
| Prof. Van Hulst doceert | 30 |
| Schaakbord voor 3 spelers | 31 |
| KOOP TJUCHEM TOERNOOI | 32 |
| Chess Report op Salto | 35 |
| Sjoerd de Vos: De laatste keer | 36 |
| Het middenrif | 38 |
| RANGLIJST NA RONDE 19 | 40 |



CAISSA NIEUWS 359



zal 25 maart a.s.
verschijnen
Sluiting kopij 18 maart



U kunt kopij (bij voorkeur in WP-formaat) inleveren op de clubavond, of opsturen naar:
John Könst
Burg. Tellegenstraat 3 II
1073 KA Amsterdam Tel.: 020 6768702

E-Mailadres: john.konst@pi.net



Caissanieuws is het clubblad van de schaakvereniging Caissa, anno 1-5-1951.
Caissanieuws verschijnt ± tien maal per jaar.

Clublokaal: Oranjehuis

Van Ostadestraat 153 Amsterdam

Tel.: 020 679 55 59

Clubavond: dinsdag

Voorzitter:

Frans Oranje

Oude Zijds Voorburgwal 109 C

1012 EM Amsterdam

Tel.: 020 627 70 17

Wedstrijdleider interne:

Pieter Allaart

Uilenstede 17-7

1183 AA Amstelveen

Tel.: 020 645 62 35

Wedstrijdleider externe:

Jop Dekker

Oude Zijds Voorburgwal 268 E

1012 GL Amsterdam

Tel.: 020 620 42 22

Secretaris:

Jaap Spreeuw

Solostraat 43

1095 GV Amsterdam

Tel.: 020 663 90 94

Penningmeester:

Jaap Tanja

Bankastraat 24 hs

1094 EE Amsterdam

Tel.: 020 692 91 26

postgiro: 460 28 82 tnv SV Caissa Amsterdam

Materiaalbeheer:

Mirjam Klijnkramer

Holendrechtstraat 19 a

1078 TN Amsterdam

Tel.: 020 679 45 65

Redactie:

John Könst

Recactiemedewerker:

Stefan Steemers

Internet:

<http://home.pi.net/~konjohn/>

Agenda

dinsdag 4 februari

ronde 20

zondag 9 februari

Raadsheer rapid (Verheijhal)

dinsdag 11 februari

ronde 21

TOZ 1 - Caissa 6

zaterdag 15 februari

Caissa 1 - Amstelveen 2

Caissa 2 - Grasmatt

dinsdag 18 februari

ronde 22

Caissa 7 - DOS A'dam 5

donderdag 20 februari

Isolani 2 - Caissa 4

dinsdag 25 februari

ronde 23

28 feb/2 mrt - 14/16 mrt

Persoonlijk Kampioenschap

(Verheijhal) info: 683 17 11

dinsdag 4 maart

ronde 24

Caissa 3 - Dos A'dam 2

Tal 5 - Caissa 5

zaterdag 8 maart

Van Berkel/BSG 2 - Caissa 1

Groningen 3 - Caissa 2

zondag 9 maart

Chaturanga-rapidtoernooi

(Holendrechtpl. 37)

info: 695 57 84

dinsdag 11 maart

ronde 25

Caissa 8 - Isolani 3

dinsdag 18 maart

ronde 26

Caissa 6 - Amstelveen 6

Sluitingsdatum kopij cn 359

donderdag 20 mrt / 1 mei

SGA open veteranenkampioenschap

(Verheijhal) info: 697 27 90

maandag 24 maart

DCG 6 - Caissa 7

dinsdag 25 maart

ronde 27

Caissa 4 - DCG 3

zaterdag 30 maart

SGA Paastoernooi

(Verheijhal)

info: 697 27 90

Redactioneel

Een paar weken geleden vond op de club een vreemd incident plaats. Een team zocht een invaller voor een wedstrijd in de externe competitie. Na wat heen en weer gezocht vond men iemand die bereid was om te spelen, waarop echter een bestuurslid zei dat deze persoon helemaal niet mocht invallen, omdat hij geen lid zou zijn. De persoon in kwestie echter beweerde dat hij zijn contributie al lang geleden had betaald, en bijgevolg dus een volwaardig lid van de club is, dat gewoon mag invallen. Wie er in deze gelijk had, viel zo snel niet te achterhalen, feit is dat het team voor alle zekerheid een andere invaller moest zoeken- het heeft tenslotte weinig zin om iemand op te stellen wiens partij verloren wordt verklaard omdat hij bij de SGA niet als lid

staat ingeschreven. Hoe dan ook, zoiets zou bij een club als Caïssa toch niet mogen gebeuren. Bestuur: let op uw zaak!

In dit nummer de vaste bijdragen van professor Van Hulst en Leo Oomens, veel rondeverslagen van de teams met – opmerkelijk – het laatste verslag van Jeroen Hoogenboom. Zwartspelers die in het Morra-gambiet 3 ...d3 spelen, doorbladeren naar blz. 36 voor een artikel van dr. Sjoerd de Vos. André Bach had helaas geen tijd om een commentaar op de stand te schrijven, we wachten het volgende nummer af.

Opmerkelijk bij de interne rondeverslagen, is dat Karel van der Weide tegen zijn eerste nederlaag is opgelopen, tegen Micha Leuw in de zeventiende ronde. Aran Köhler voert de lijst aan.

Bezoekers Homepage Caïssa op Internet
per 2 /2/97

MUTATIES SV CAISSA

Jaap Spreeuw

Bedankt heeft:

Eric v/d Hout

Van de lijst gevoerd zijn:

Jefunne Gimpel, J. Das, Thomas Netten,
Bart de Wilde

Totaal aantal leden: 117.

| | | |
|--------------------------|-----|--------|
| 1. Nederland | 789 | 87.9 % |
| 2. VS Commercieel (.com) | 32 | 3.56 % |
| 3. Verenigd Koninkrijk | 10 | 1.11 % |
| 4. België | 8 | 0.89 % |
| 5. Netwerk | 3 | 0.33 % |
| 6. Zweden | 3 | 0.33 % |
| 7. Costa Rica | 3 | 0.33 % |
| 8. VS Onderwijs (.edu) | 2 | 0.22 % |
| 9. Italië | 1 | 0.11 % |
| 10. Uruguay | 1 | 0.11 % |
| 11. Duitsland | 1 | 0.11 % |
| 12. Mexico | 1 | 0.11 % |
| 13. Zuid-Korea | 1 | 0.11 % |
| 14. Canada | 1 | 0.11 % |
| 15. Japan | 1 | 0.11 % |
| 16. Onbekend | 40 | 4.45 % |

†

In memoriam

Op 2 januari 1997 is overleden de heer

Henri Julius Louiszoon

in de leeftijd van 90 jaar.

HET EERSTE

Caïssa 1 - Tal 1: 4-4 14-12-96

| | | |
|--------------------|-----|-----------------|
| 1. Aran Köhler | 1-0 | D Webbink |
| 2. Jaap Spreeuw | 1-0 | P Burlage |
| 3. Hajo Jolles | rem | R Klein |
| 4. Gerard Rill | 1-0 | H Schouten |
| 5. Hans de Vilder | 0-1 | R Nep |
| 6. Michaël Wunnink | 0-1 | F Schoffelmeeer |
| 7. Niek Narings | rem | W Helmers |
| 8. Elwin Osterwald | 0-1 | J vdBerg |

Mijn acht tegen Tal

Errit Petersma

Een achttal: hoe heerlijk.

In het speelokaal van het Oranjehuis is er voldoende ruimte voor aan arbiter, de ploegleider van de thuisclub en een gast aan de wedstrijdlijsttafel, waaraan bovendien het cryptogram uit *de Volkskrant* kan worden opgelost in de ambiance die dat karwei verdient. Bij de herinrichting van de zaal hoeft de corveeploeg zaterdag tussen twaalf en enen minder te slepen en te versjouwen dan ten behoeve van een tental gewenst is. Het is niet meer nodig de namen van de spelers op het scorebord bij gebrek aan armslag in de hal neer te kalken.

Mijn achttal: hoe kameraadschappelijk. De afstanden tussen hun tafeltjes biedt genoeg loopruimte om zonder botsingen te slalommen. Zo snel en zo goed de jongens dit seizoen al zijn ingespeeld, ook op elkaar. Wat kunnen ze gezellig met elkaar overweg en, jeetje, wat zijn ze lief voor elkaar. Misschien toch een heel klein beetje animositeit tussen de kop, bord 1 tot en met 4, en de staart, bord 5 tot en met 8? (Alleen een tental kent een middenrif, Leo, is het niet?) Ach, de laatste twee wedstrijden in 1996 bij elkaar: 6½-½ voor de kop, maar dat zal ze niet deren. De

jongens strijden immers naast en voor elkaar: benen over elkaar, ruggen gekromd, ogen dicht.

Het moet dus een achttal blijven. Dat willen ook de spelers het liefst. Kijk maar naar de resultaten. Dat vind ik fijn. (Zie boven.) Het is aangenaam voor het weinige publiek. (Alweer: ruimtevoordeel.) Verlangend kijk ik uit naar de ideale wedstrijd, volgend seizoen: Caïssa 1 tegen Caïssa 2. Geen gasten uit Haren, Velp of Delft. Eén lange tafel voor de leiding en het bestuur aan de westzijde van het lokaal, zoals weleer. Uitslag 4-4, opdat er in het seizoen 1998-1999 geen tental komt. De hele dag lekker roken.

'Nee, protesten zijn er nog niet geweest. Ik denk ook niet dat er veel problemen zullen komen.' Aldus de competitieleider van de KNSB, Arthur Schuering, in het artikel 'Ik heb geen plezier in schaken als ik niet kan roken' (decembernummer van *Schaak Magazine*). De kop van dat artikel is een uitspraak van Bernard Schendstok, voorzitter van DD, ooit bij ons op bezoek toen er nog mocht worden gerookt. Schendstok heeft zich uit de KNSB-competitie teruggetrokken en speelt nu met DD 3 in de promotieklasse van de Haagse Schaakbond. (Ton Sibbing komt om dezelfde reden niet meer uit voor BSG.) Hoe hoger in de Nederlandse schaakpiramide, hoe minder er wordt gerookt. Nog een reden een achttal te blijven.

Zaterdagmorgen 14 december 1996 fiets ik rond kwart voor twaalf op weg naar het Oranjehuis zeer toevallig langs de woning van Robbert van het Kaar: niet echt een omweg, maar toch een eigenaardige routekeuze. In zijn ochtendjas staat Karretje warempel op twee hoog voor het raam een tijdschrift te bestuderen. Hij kijkt natuurlijk niet naar beneden. Ik durf niet te roepen. Fluiten kan ik

niet. Wel zwaai ik met een half geheven linkerhand in het luchtledige, zonder overtuiging, overbodig, zinloos.

Met de vriendelijke teamleiders van Tal 1 en 2 en arbiter Opgenhaffen wordt probleemloos overeengekomen de hele dag te roken. Grappig: zoals later zal blijken ook weer op het moment dat de enige astmaticus, in dit geval Wim Hensbergen, bord 1 van Tal 2, er (nog) niet is. Hij zal zich schikken. En ook als tegen Unitas: sommige spelers van Caissa 1 hebben afgesproken te laat te komen.

Gerard verklaapt mij dat hij de voorafgaande avond Elwin en Michaël psychologische en schaaktechnische bijles heeft gegeven, beetje Koningsgambiet, beetje Siciliaans. De tegenprestatie: hun partijen door henzelf uitvoerig geanalyseerd in het clubblad. Ik toon dankbaarheid en bewondering. Parelen voor de zwijnen: Elwin vergeet in de vroege opening (Koningsgambiet) een vitale move en moet na 22 zetten (15.55 uur) de strijd staken: 0-1. Hij heeft nu 0 uit 3, maar doet de volgende wedstrijd gewoon weer mee.

Na een uurtje trekt Jaap de stand op fraaie wijze recht: 1-1. Gerard wint tien minuten later zijn tweede externe partij binnen een week: 2-1. Zijn meest succesvolle schaakweek ooit? Een minuut later - het is klokke vijf - slaapt Hajo een remise uit het vuur: 2½-1½. Na zijn Spaans-Marokkaanse vakantie moet hij weer even wennen: over zijn eerste 8 zetten doet Hajo 77 minuten. Weer een minuut later geeft Michaël op: 2½-2½. 'Michaël, m'n jong, wat scheelt 'r. Je komt mooi uit de opening. Je zit goed achter je bord. Je denkt na. Je komt nog iets beter te staan. Je denkt nog steeds na. En dan gaat er iets mis. Aan wie of waaraan denk je? Is het plan even zoek? Durf je niet te winnen? Is het dat beruchte killersinstinct? Oké, 5 uit 9, het kan nog.'

Aan bord 5 van de vijand zien de Gambietelingen onder de spelers van Caissa Ronald Nep zitten. Nadat ik hem eerder die

middag heb begroet en naar de reden van zijn obscuriteit in ons geliefde schaakhuis heb gevraagd, vertrouwt hij mij toe dat hij een hekel aan schaken heeft gekregen. Ik glunder. 'Maar ik ben wel topscorer van Tal 1,' vervolgt hij, met dat ontroerende stemgeluid, het grote hoofd bijna kapseisend van de grijns. En dat zal zo blijven: tegen half zes wint hij van onze Hans: 2½-3½.

Winnen van onze oeroude aartsvijand zit er niet meer in. Zo veel is zeker. Maar misschien 4-4? Een rondje prognose wijst het volgende uit. Het eindspel van Niek is waarschijnlijk en hoogstens remise. Hoewel Aran al lange tijd de kwaliteit voor staat, lijkt de stelling van zijn tegenstander aan bord 1 karakteristieken van een vesting te vertonen. Wanneer Aran mij op weg naar het toilet bovendien toefluistert dat hij het niet goed meer weet, doemt de nederlaag.

Ik troost me vergeefs met de gedachte dat Willem Eijgenbrood zoiets gelukkig niet meer mee hoeft te maken: verliezen van Tal. Wat hij bijvoorbeeld ooit - ik doe een greep en beperk mij tot Caissa 1 - diende te doorstaan: (a) de nederlaag van Caissa 1 - door Eijgenbrood in het clubblad vroeger consequent met C1 aangeduid - op 20 november 1979 tegen Tal 1 (2½-7½, met Van het Kaar aan bord 1, Petersma aan bord 7 en Van Hulst aan bord 10); (b) de nederlaag van Caissa 1 op 11 maart 1980 tegen Tal 2 (4-6, met Petersma aan bord 1 en Van Hulst aan bord 9); (c) de nederlaag van Caissa 1 op 3 februari 1981 tegen Tal 1 (2-8, met nederlagen van Petersma aan bord 1 en Van het Kaar aan bord 5); (d) de nederlaag van Caissa 1 op 5 januari 1982 tegen Tal 2 (4½-5½, met Van het Kaar aan bord 5 en Petersma aan bord 8); (e) de nederlaag van Caissa 1 op 8 maart 1983 tegen Tal 2 (3-7, met overwinningen van Köhler aan bord 1 en Van het Kaar aan bord 4). Een selectie ten behoeve van het historisch besef, moet u maar denken.

Mijn dochter Eva is gearriveerd, tezamen

met haar vriend. Niek bereikt rond zessen een gelijkspel: 3-4. Aran lijkt ondertussen niet veel verder te zijn gekomen. Tussen half zeven en zeven weet hij door een wijziging van het plan zijn stelling echter zet voor zet te verfraaien en na de tweede tijdcontrole gloort een punt. Tegenstander Dinand Webbink geeft even later onder applaus op: 4-4. Het is 19.20 uur, de hoogste tijd om naar Da Piero te gaan. Eva en haar vriend gaan mee.

Ik moet mij verontschuldigen voor het gebrek aan schaaktechnische verslaggeving. Ik heb geen afdoende excuus, of het zou de niet uitgekomen verwachting moeten zijn dat Michaël en Elwin hun verliespartijen met commentaar ter beschikking zouden stellen. Ik zal mijn leven wat dit betreft een volgende keer beteren.

Amsterdam, 6/7 januari 1997

⊗

Apeldoorn - Caissa 1: 4-4 07-01-97

| | | |
|----------------------|-----|-----------------|
| 1. F vElburg | 0-1 | Aran Köhler |
| 2. M Boel | rem | Jaap Spreeuw |
| 3. P dKorver | rem | Hajo Jolles |
| 4. C vBohemen | 1-0 | Gerard Rill |
| 5. R vdOudeweetering | 1-0 | Hans de Vilder |
| 6. L vdBerg | rem | Michaël Wunnink |
| 7. M vdNieuwendijk | 0-1 | Niek Narings |
| 8. W dWeerd | rem | Elwin Osterwald |

In Apeldoorn: weer 4-4

Errit Petersma

Het spijt me dat dit verslag kort is, te kort. Allerlei bezigheden en gebrek aan inspiratie hebben mij parten gespeeld. Uit ervaring weet ik dat je zo'n verslag zo snel mogelijk moet maken, liefst de zondag na de wedstrijd, hoe vet de kater ook is, dat je het intikken niet te lang moet uitstellen, zeker niet tot aan de redactionele deadline. Hopelijk hebben Elwin en Michaël hun partijen geanalyseerd en met commentaar ingeleverd.

Tegen Apeldoorn 1, nota bene een team met een gemiddelde rating van 150 punten minder, is Caissa 1 merkwaardig goed weggekomen. De wedstrijd kan worden ingeklemd tussen een remise van Elwin (½-½) om tien voor vijf en een remise van Michaël, een kleine twee uur later (4-4), beiden tot die middag nog puntloos. (De tegenstander van Michaël biedt na elf zetten al remise aan.

Michaël: 'Ik heb maar doorgespeeld'. Dat is positief, evenals de fraaie Siciliaanse overwinning van Niek, waardoor de stand 2-3 werd. Heel mooi is ook weer de overwinning van Aran te noemen (tegen het Leningrader systeem van het Hollands), nu topscorer met 4 uit 5, schijnbaar onmogelijk in een eindspel dat pot en potremise was, waardoor de stand gelijk kon worden getrokken: 3½-3½. Hajo en Jaap zijn helaas niet verder dan remise gekomen. Gerard en Hans verliezen, beiden tragisch.

Hans brengt met wit een veelbelovend kwaliteitsoffer, waarna voor beide partijen enkele gedwongen zetten volgen. De schijn bedriegt echter: zwart krijgt het beste van het spel en wits koning loopt gevaar. In de kleine uurtjes wordt in Gambiet naar een verbetering gezocht. Ik doe net of ik de cruciale stelling in het late middenspel begrijp en suggereer ergens h3. Tot mijn genoegen kijkt Hans verrast op. Een stillere zet lijkt niet mogelijk. En ook nog goed?

Om kwart voor vijf doe ik iets dat van IJF niet mag: ik ga op een tafel zitten, vlak bij het bord van Gerard. Hij heeft nog slechts enkele minuten en lijkt verkrampd. In de beslissende fase van de strijd heeft hij in een mooie stelling een fout gemaakt. Hij zal verliezen. Er is geen reddende zet, geen truc, geen Schwindel meer te bedenken. Het is moeilijk om aan te zien, maar ik blijf zitten. Ik vind dat ik ook die momenten moet door-

➔

staan: dat zijn vlag valt, dat hij zijn tegenstander een hand geeft, dat hij baalt van teleurstelling. Ik moet hem even aanraken. Tegelijkertijd besef ik dat ik me wonderlijk gedraag. Ik kan toch elders gaan kijken, een shagje gaan roken of verdergaan met het cryptogram? Nee, dat doe ik niet.

Het team van de tegenpartij heeft een sponsor. De heren dragen T-shirts met de tekst 'Woningmakelaardij Goos denkt altijd 'n zet vooruit'. Op een prikbord hangt een krantenfoto van het team in vol ornaat. Vroeger zou

ik onmiddellijk hebben gedacht: moet dat nou? Maar tegenwoordig vraag ik me af wat daar eigenlijk tegen is. Misschien lopen wij het volgende seizoen wel met T-shirts van Da Piero, hopelijk dan wel met een leukere tekst.

Natuurlijk wordt er op de terugreis weer genoeglijk gekankerd. Hoe is het toch mogelijk dat we slechts zes matchpunten uit vijf wedstrijden hebben vergaard? En natuurlijk klinkt het later: wanneer we de resterende vier wedstrijden met mooie scores winnen, worden we nog beste tweede.



Uit het clubblad van sv Apeldoorn

Freddy van der Elburg verknalt remise stelling; Caissa ontsnapt met gelijkspel: 4-4 Stunnteam zorgt bijna wéér voor daverende verrassing

door Wim de Weerd

Apeldoorn - Voor de zoveelste keer dreigde het wondersteam van SV Apeldoorn voor een sensatie te zorgen: een tussentijdse 3 - 1 voorsprong leek een 4,5 - 3,5 overwinning op te leveren. In de jacht naar de winst overspeelde kopman Van der Elburg zijn hand en een 4-4 gelijk spel was het resultaat. Helaas deed naaste (degradatie) concurrent Leeuwarden goede zaken bij Amstelveen II. Ook daar werd het 4 - 4. Daar er twee teams degraderen is de gevarenzone nog steeds erg dichtbij.

Het gemiddelde van 2221 bij Caissa over de eerste 4 bordes zou zeker niet misstaan in de eerste klasse. Promotie is ook zeker een van de doelstelling van Caissa. Om 19.00 uur berichtte de team captain van Caissa het thuisfront over de aanstaande nederlaag. Het liep anders.

SV Apeldoorn spoot uit de startblokken door nog voor de tijdcontrole een 3 - 1 voorsprong te pakken. Wim de Weerd en Peter de Korver kregen met weinig tijd op de klok remise aan gebonden in iets betere stellingen.

Cees van Bohemen veegde juist in tijdnood de stelling van Rill bij elkaar en Raoul van de Oudeweetering weerlegde een kwaliteits offer van De Vilder. Leen van de Berg vierde zijn eerste score in de tweede klasse A. Een moeilijk eindspel met een pion minder hield hij ondanks verwoed aandringen van Wunnink bekwaam op remise. Marco van de Nieuwendijk's aanval in de Siciliaanse Najdorf sloeg niet door en Narings kwam eerder met Dame en Toren over de g- en h-lijn. Raoul van de Oudeweetering week in de scherpe Fischer variant van het Siciliaans snel af van de theorie en niet lang daarna plaatste De Vilder een kwaliteits offer voor een verre vrijpion. Omstanders zagen het somber in maar Van de Oudeweetering toonde bekwaam de incorrectheid van het offer aan. Marcel Boel onderschatte in de Rossolino variant van het Siciliaans de kracht van een tactische dreiging en verloor een pion. Met een actieve toren en uitgedund materiaal had Boel goede remise kansen. Spreeuw probeerde het nog lang maar het twee tegen één pionnen eindspel was voldoende voor een puntending.

HET TWEEDE

Caissa 2 - Tal 2: 5½-2½ 14-12-96

| | | |
|---------------------|-----|----------------|
| 1. Henk Schmitz | rem | W Hensbergen |
| 2. Rik Lith | 0-1 | K Scholten jr. |
| 3. Michiel Pos | rem | T Burlage |
| 4. Ad de Feijter | 1-0 | R Duchêne |
| 5. Robert Kikkert | 1-0 | H Leeftang |
| 6. Kees Sterrenburg | rem | J Lubbers |
| 7. Jeroen Selier | 1-0 | C Vos |
| 8. Jop Dekker | 1-0 | J Jung |

Het tweede in topvorm!

Robert Kikkert

Nadat we de vorige ronde van Unitas II hadden gewonnen, was Tal II de enig overgebleven concurrent die een matchpuntje meer had dan wij. Zaterdag 14 december: de dag van de grote confrontatie. Tal II heeft in onze poule de hoogste gemiddelde elo, maar gebaseerd op volstrekt subjectieve gevoelens zagen wij de confrontatie met vertrouwen tegemoet; althans ik wel. Er waren een paar opstekers: Michiel wilde graag tegen Burlage spelen, onze laagste bordes hoefden op papier niet bang te zijn voor hun tegenstanders en ik kende mijn tegenstander nog een beetje van het Open Nederlands Kampioenschap t/m 21 jaar (Arnhem, 1986).

Om één uur was er echter een probleem. Waar was Dr. Lutz oftewel Rik Lith gebleven? Wat geklooi met de portable telefoon van IJff leverde niets op: Rik had inmiddels geen telefoon meer, eventuele invallers waren niet thuis (Joost, Micha) of waren naar de markt (Martin). Dan moest Errit maar aan bord 2 spelen. Deze had daar -overigens begrijpelijk- helemaal geen trek in. Nog maar een paar minuutjes wachten. Gelukkig kwam Rik om 13.40 uur aangeslenterd met het excuus dat 'ie zich verslapen had. Nadat ik de ergernis hierover was kwijtgeraakt, kon ik

eindelijk gaan doen waarvoor ik gekomen was: een potje schaken!

Tegen half drie liep ondergetekende zeer tevreden rond. Bijna iedereen stond goed. Henk met zwart op één werd geconfronteerd met de ruilvariant (op e5) in het Konings-Indisch, kreeg gelegenheid zijn zwartveldige looper om te spelen en mooie velden voor zijn knollen te vinden; ik rekende alvast een punt.

Op bord twee had Rik een boertje veroverd en stond hij objectief gezien beter. Daarentegen was zijn stelling vanwege zijn enigszins "blote" koning een beetje tricky; ik had een somber gevoel.

Wat er aan bord drie gebeurde was voor mij een raadsel. Michiel offerde met zwart een pion op b5 in de Siciliaanse Draak, waarbij de dames geruild werden. De zwarte koning ging naar f8, een zwart paard naar h7 en terwijl Michiel met zichtbaar vertrouwen in zijn stelling liep rond te wandelen, fluisterde hij mij in het oor dat wanneer hij ook nog looper e8 zou kunnen spelen, hij zeker goed zou staan omdat wit dan geen goed plan meer zou hebben. Ik, zelf geen onbekende in de Draak, begreep er niets van.

Aan bord vier zat Ad. Het was duidelijk te zien dat Ad het zwaar had. Ad pufte en steunde en waarschuwde mij dat ik vooral niet te veel op hem moest rekenen. Hij was moe en overwerkt, en was de mening toegedaan dat wanneer ik een willekeurige idioot uit een schaakkroeg zou trekken, deze een betere prestatie zou leveren dan hij. Ik antwoordde dat de gemiddelde idioot geen 2050 achter z'n naam had staan en dat de captain in hem, zelfs met kater en overgabberde toestand, het volste vertrouwen had. Ad had wit en ik had hem onnodig geadviseerd "zijn" Engels te spelen; gewoon c4,Pc3,g3,Lg2, e4,Pge2,d3,0-0, Le3/Lg5, Dd2 en eventueel een keertje f4, zodat hij het eerste uur in ie-

der geval niet behoefde na te denken. De arne jongen: dat gekke kleurtje in z'n haren suggereerde dat 'ie fris en cool was (rare jongens, die computer-popmuzieksterren), maar het was toch duidelijk te zien dat drie gabberfeesten op één avond en een nachtrust van vier uurtjes een mens geen goed deden. In ieder geval was Ad tevreden met z'n stelling. Hoewel ik niet zag waarom, liep meneer rond met de mededeling dat z'n tegenstander het waarschijnlijk niet meer begreep, omdat er geen zetjes meer door kwamen. Zolang Adje maar tevreden was.....

Ikzelf hoefde tijdens Riks afwezigheid niet veel tijd achter het bord door te brengen. Er was een voor mij bekende stelling op het bord gekomen waarin wit volgens mij twee ideeën in de Prins-variant van het Grünfeld-Indisch door elkaar haalde. Hij speelde een zet die normaal gesproken leidt tot ruil van de zwartveldige lopers, hetgeen wit een klein eindspelvoordeel op zou leveren. Daar ik van mijn tegenstander wist dat zijn eindspeltechniek goed was, hij gaarne complicaties vermeed en bovendien tactisch zwak was, besloot ik de stelling ingewikkeld te houden, mijn loper terug te trekken en tegelijkertijd een vieze valstrik te spannen voor het geval mijn tegenstander schablonematig zou voortzetten....

Aan bord zes was Kees bezig. Een typische Kees-stelling zoals we dit seizoen meer van hem hebben gezien. Met de witjes had Kees een sterk initiatief op de damevleugel. Pionnen b7 en d6 waren zwak en daar zat meneer verlekkerd naar te kijken. Ik twijfelde er niet aan of Kees de pionnetjes van het bord zou kunnen snoepen, maar hoe dan verder? In een vorige ronde had Kees ook "beslissend" voordeel op de damevleugel gekregen, maar was hij in tijdnood op z'n eigen koningsvleugel getrukt. Ik beet hem dan ook toe dat ie zich vooral niet op f2 mat moest laten zetten. Nee, nee, hij was het vorige potje niet vergeten, ik hoefde me niet

ongerust te maken.

Jeroen had zwart op bord zeven. Zijn stelling beviel me wel, maar wit was een beetje aan het terugkrabbelen en de klok van Jeroen leek twee keer zo snel als die van z'n tegenstander te lopen. Dat overkomt Jeroen trouwens wel vaker.

Over de stelling van Jop viel nog niet zo veel te zeggen. Hij had initiatief op de koningsvleugel, nog niet erg concreet maar zonder echte zwarte tegenkansen. Gelukkig verbruikte z'n tegenstander meer tijd dan hij.

Nadat ik de strijd van dat moment had gadegeslagen, kon ik een licht triomfantelijk gevoel over een mogelijke kleine overwinning niet onderdrukken. Het werd toch nog even spannend: Henk vergiste zich en nam een stuk met het verkeerde stuk terug waarna het remise werd; toch had ik daar van tevoren voor getekend. Rik beging inderdaad een onnauwkeurigheid en werd getrukt. De tegenstander van Ad was niet bestand tegen het zichtbare zelfvertrouwen van Ad en maakte een grote fout in betere stelling en verloor. De tegenstander van Kees, inziende dat hij op de damevleugel opgerold werd, begon op de koningsvleugel te "kloten" waarna Kees minder sterk voortzette en z'n voordeel verloor met als resultaat remise. Kees kwam dat enigszins bedremmeld melden: "Sorry, ik kon er niet doorheen komen."

Het stond dus 2-2. Het hele beeld was veranderd. Michiel zei dat hij het plan in een verkeerde stelling had toegepast en stond inderdaad verloren. Mijn tegenstander liep met open ogen in de valstrik, waarna ik niet helemaal op z'n sterkst voortzette. Ik kreeg de witte dame voor twee stukken en een pion terwijl ik haar ook voor één stuk had kunnen veroveren. Deze witte pion maakte mij het leven zuur en ik begon te twijfelen aan de uitslag van de partij. Jeroen stond slecht met een wit paard helemaal in z'n stelling op g6. Verder had hij nog nauwelijks tijd. Toch vond ik dat hij "link" en vastberaden achter het

bord zat: hij had immers nog niet verloren. Jop leek niet verder te komen dan remise.

Dit alles gezien hebbende, leek een gelijkspel in de lijn der verwachting, ware het niet dat vrouwe Fortuna en Caissa een handje kwamen helpen. Mijn tegenstander blunderde ineens (3-2) en de tegenstander van Jeroen begon met Jeroen mee te vluggeren. Er kwamen diagonalen open en vrijpionnen begonnen te rennen naar de overkant. Het bleek dat Jeroen beter in de stelling zat en met nog zo'n drie minuten op de klok voerde hij de zwarte stelling a tempo en met vaste hand naar de eindzege: 4-2. Michiel bleek zowaar remisekansen te hebben gekregen en op het bord van Jop was er geen enkele reden meer om de strijd voort te zetten, zo potremise was het. Ik smeekte dan ook aan Jop om remise aan te bieden, waarbij de overwinning verzekerd zou zijn. Z'n tegenstander moest van z'n teamleider uiteraard doorspelen en zette pardoes met zeven goede paardzetten tot z'n beschikking het zwarte paard op b2, waarna het ros het loodje legde en Jop geen enkele moeite meer had met het eindspel: 5-2.

We hadden dus de favoriet gefopt! Toen ook nog bleek dat Michiel z'n stelling remise kon houden, kon ik m'n krabbel onder de uitslag op het wedstrijdformulier zetten. Caissa II - Tal II: 5.5-2.5. Wie had dat nou gedacht?

Amersfoort 2 - Caissa 2: 2½-5½ 07-01-97

| | | |
|---------------------|-----|------------------|
| 1. M Flohr | 0-1 | Pieter Melford |
| 2. F vGorp | rem | Henk Schmitz |
| 3. H vDoorn | rem | Michiel Pos |
| 4. R vNieuwenhuizen | 0-1 | Rik Lith |
| 5. E Schuit | 0-1 | Robert Kikkert |
| 6. E vdGevel | 0-1 | Kees Sterrenburg |
| 7. A Miltenburg | rem | Jeroen Selier |
| 8. D Flohr | 1-0 | Jop Dekker |

Zaterdag 11 januari: We moesten op bezoek bij Amersfoort II. Als we van Tal II konden winnen, wie zou ons nu nog kunnen tegenhouden? Amersfoort II niet in ieder geval,

dacht ik. Pieter Melford maakte zijn debuut en Henk viel in voor Ad die u raadt het al, het te druk had met het promoten van gabberpetjes op een popfestival in Groningen.

Jeroen zou met Kees, Henk en Michiel met de auto naar Amersfoort gaan, de overigen gingen met de trein. In de trein had Pieter een klein schaakbordje meegenomen om te laten zien hoe hij zijn verwachte tegenstander die Lettisch speelt, van het bord zou meppen. Na een behoorlijk portie varianten, vroeg ik hem of hij kon "copen" met de mogelijkheid dat zijn tegenstander braaf Caro-Kann zou spelen in plaats van Lettisch. Ik wist niet zeker of het wel mijn taak was "mijn spelers" psychologisch te begeleiden en te prepareren voor dergelijke teleurstellingen, teneinde te voorkomen dat ze groggy en gedesillusioneerd achter het bord gaan zitten en de pot verliezen. "Nee", antwoordde Pieter, "dan speel ik lekker Panov".

Na een wandeling door een industrieachtig gebied van Amersfoort kwamen we bij een barak, waarin we door de raampjes kijkend schaakborden op tafels zagen staan. Dit zou het dan wel zijn. Toen we achterom liepen om de ingang te vinden, liepen we langs een veldje waar een paar stevig scheidende paarden een doordringende lucht liet opstijgen. Het vredige gevoel van de voorbereiding en de treinreis was weg en de lucht herinnerde me eraan dat ik niet zo ver weg was van de stad waarin ik was opgegroeid. De speelzaal viel mee; de binnenkant was hypermodern en zelfs het toilet was verwarmd. Een nadeel voor veel Caissa-spelers was dat er in de speelzaal niet gerookt mocht worden. Er was een belendend rookzaaltje van waaruit regelmatig iemand's gezicht met een rookpluim om het gezicht kwam om te kijken of ie misschien weer aan zet was.

De strijd begon voorspoedig. Allereerst bleek dat Kees tegen iemand speelde die bij één op de vijf zetten een pion weggaf. Nadat Kees één boertje had gewonnen, begon me-

neer ontspannen en met een brede grijns op z'n gezicht rond te kuieren. Ik kon het niet laten om hem te waarschuwen voor onderschatting van zijn tegenstander; hij leek enige compensatie te hebben. Nadat Kees een tweede boertje had buitgemaakt, kwam hij met een nog grotere grijns op mij afge- lopen: "Zeg Kikkert, moet ik nog steeds ergens voor oppassen?" Jaja Kees, het was al duidelijk en ik hield verder m'n bek dicht. Natuurlijk kreeg Kees van mij een schouderklopje nadat hij gewonnen had: 0-1.

De tegenstander van Rik bleek z'n zaakjes (versnelde Draak) niet goed te kennen, gebruikte erg veel tijd en werd bijna geheel correct van het bord gezet: 0-2. Rik had zelfs zo'n drie kwartier nagedacht!

Pieter speelde tegen een andere speler dan hij verwachtte en speelde dan ook de Panov-variant in de Caro-Kann. Z'n tegenstander stelde zich zeer passief op waarna Pieter de kans kreeg een paard te offeren op g6 waarmee hij een dodelijke aanval zou krijgen. Hij had veel tijd geïnvesteerd in varianten waarbij zwart in eerste instantie het offer zou weigeren. In plaats daarvan dacht zwart een truc te hebben waarbij hij de witte dame zou vangen. Kees kwam al ongerust naar me toe: "Wat is Pieter allemaal aan het doen? Hij verliest zijn dame." Toen de tegenstander van Pieter bemerkte dat hij niet de dame zou winnen maar mat zou gaan of een toren verliezen was de strijd snel gestreden: 0-3.

Aan bord drie zat Michiel. Hij had de partij fraai opgezet en had een duidelijk voordeel. Toen z'n tegenstander dit gedeeltelijk had geneutraliseerd bood hij Michiel remise aan. Kees kwam mij dit melden: "Misschien moet je even langs Posje gaan want die krijgt net remise aangeboden". Ik kon moeilijk langsgaan en in Michiel's bedenktijd tegen hem zeggen dat hij remise moest weigeren. Verder dacht ik dat Michiel met zo'n mooie stelling nooit tevreden zou zijn met remise. Op het moment van dit gesprek met Kees za-

gen we Michiel z'n hand uitsteken ter bevestiging van de remise. Kees had gelijk gehad. Je moet dus als captain Michiel met een smoes van het bord afhalen en hem verbieden remise overeen te komen. Dat Michiel eigenlijk naar de captain toe hoort te komen met de vraag "Hoe staat het?", was nog niet bij hem opgekomen. Dus: 0.5-3.5. Het leek een prachtige voorsprong. Echter, het was onduidelijk of Henk in een superscherpe Draak het zaakje droog kon houden. Jop en Jeroen stonden slechter en hadden bijna geen tijd meer en ikzelf had zojuist een fout gemaakt die mijn voordeel weggaf. Met remises waren we dus niet geholpen.

Jeroen sleepte een gelukkige remise uit het vuur, maar Jop maakte een fout in tijdnood en verloor: 2-4. Er moest nog ergens een halfje gescoord worden voor een overwinning. In tijdnood haalde mijn tegenstander een paard van d5 weg hetgeen meteen gevolgd werd door d5 van mijn kant, waarna de zwarte stelling in tweeën werd gespleten. Ik won de kwaliteit en uiteindelijk de partij: 2-5. Uiteindelijk maakte Henk remise met een fraaie en geforceerde variant: 2.5-5.5.

We hadden het dus wederom geflikt, maar een stuk minder geolied dan tegen Tal. Na een biertje om de klamme handjes kwijt te raken, belde ik Errit om te vernemen hoe het ging en onze overwinning te melden. Errit was in grafstemming: "Het gaat heel slecht. Misschien dat het nog 4-4 wordt als Aran wint, maar het lijkt mij onwaarschijnlijk". Later bleek dat Aran vakkundig zijn tegenstander een loer had gedraaid en kon er toch nog enigszins goedgemutst bij Da Piero gegeten worden.

De volgende keer spelen we thuis tegen het Grasmatt, wat de laatste twee ronden met 6.5-1.5 heeft uitgehaald. Hopenlijk is er voldoende publiek aanwezig om ons aan te moedigen en te verhinderen dat er muziek van de Rolling Stones gedraaid wordt. Dan worden we kampioen! ☺

HET DERDE

Caissa 3 - Probleem 1: 4,5-3,517-12-96

| | | |
|----------------------|-----|------------------|
| 1. Joost van Steenis | 0-1 | B Dijkstra |
| 2. Nils de Rijk | 0-1 | Z Becic |
| 3. Pieter Allaart | rem | P Scheermeijer |
| 4. Theo Weijers | 1-0 | M vdGriendt |
| 5. Errit Petersma | 0-1 | A dVisser |
| 6. André Bach | 1-0 | M dJonge |
| 7. Piet Ruhe | 1-0 | R vSlightenhorst |
| 8. Hans Dirks | 1-0 | R Scheermeijer |

Caissa 3 wint per ongeluk

Errit Petersma

Terwijl Robbert van het Kaar, teamcaptain en eerstebordspeler van Caissa 3, ambtshalve in Dublin moest zijn, dienen zijn spelers de opdracht 'verliezen van Het Probleem 1' op dinsdagavond 17 december 1996 onverbid- delijk uit te voeren. De reden is inmiddels genoegzaam bekend: wanneer het derde in de Promotieklasse van de SGA eerste of tweede wordt en dus promoveert, zitten we het seizoen 1997-1998 op zaterdag met drie teams in het Oranjehuis, hetgeen een huisvestingsprobleem tot gevolg heeft. On- derdeel van de strategie is onder andere het opstellen van drie invallers.

Het begint zo goed. Joost van S. staat al om 21.25 uur zo belabberd tegen Bartje Dijkstra, dat hij op kan geven. Met zijn char- mante luidruchtigheid doet hij dat ook (0-1). 'Opdracht volbracht,' juicht hij. Dat voor- beeld wens ik zo spoedig mogelijk te vol- gen. Ik kies voor een blunder op de vijftiende zet en capituleer vier zetten later met een veel te brede glimlach (0-2). Wat vind ik het bui- tengewoon prettig dat mijn tegenstander, A. de Visser, mij na afloop van ons potje toe- vertrouwt dat hij jarig is. Nogmaals mag ik de bescheiden jongeman feliciteren. Invaller Niels de R. verliest van de vervaarlijke Becic,

bekend om zijn geram in Gambit (0-3). Ik meen aan het gezicht van Niels te zien dat hij de nederlaag niet echt leuk vindt. Joost en ik verklappen hem Karretjes opdracht, waarna hij aanzienlijk opfleurt.

De match lijkt niet meer stuk te kunnen. Bovendien staat invaller Piet R. de kwaliteit achter en slecht. En Theo W. zit na een veel- belovend stukoffer gelukkig lekker lang te denken en hopelijk knoeiwerk te verzinnen. Joost en ik lopen derhalve in al onze nopjes door de wandelgang te ijsberen, alwaar Bar- tje niet ophoudt te grijnzen. 'Ik ben benieuwd of het 6-2 of 7-1 wordt.'

De volgorde van gebeurtenissen weet ik niet precies meer, maar rond de klok van elf versomberen de gezichten van onze tegen- standers, onder normale omstandigheden een zeer plezierige aanblik. Superinvaller André B. speelt een modelpartij tegen een van de meisjes De Jonge. Hans D. wint eveneens fraai en Theo zegeviert alsnog, ten koste van Monique v.d. Griendt. Jeetje: 3-3. Zou Kar- retje - zo schiet het door mijn hoofd - al op de terugweg zijn, een taxi naar het Oranje- huis nemen om ons de les te lezen?

Piet wint de kwaliteit terug, buigt een nog steeds verloren stand om en zorgt om 23.25 uur voor het vierde punt op rij: 4-3. Wat nu? Oké, dan maar een gelijkspel. Pieter A. staat tegen Paul Scheermeijer immers heel be- roerd. Wie getuige is geweest van het dra- matische eindspel in de uitvluggerfase aan dit bord zal het onnavolgbare gegoochel niet licht vergeten. Om het kort te houden: Pieter houdt met behulp van een gedesillusioneerde tegenstander zijn partij remise: 4½-3½.

Caissa 3 staat na vier ronden achter DOS Amsterdam 2 op de tweede plaats. Althans, zo is de situatie nu (7 januari 1997). Wan- neer het eerstvolgende nummer van *Caissa- nieuws* op 4 februari aanstaande verschijnt, heeft het derde uit tegen De Amstel 1 ge- speeld. Kijk nu al uit naar het verslag van onze teamleider. Wie weet? ◊

C3 blijft in promotiezorgen

Joost van Steenis

Omdat eerstebordspeler Robbert in Ierland vertoefde mocht ik opboksen tegen de altijd vlug spelende Bart Dijkstra, al jaren kopman van concurrent Probleem I. Na een luttel aantal zetten kan ik de dame winnen maar doe dat niet. Daarna verlies ik vrij stom een stuk en kan opgeven - hoewel gezien het verloop van andere partijen had ik kunnen doorgaan, omdat Probleem in de latere fase van de partijen zichzelf nogal wat voorschotelde. Maar van Errit kreeg ik een schouderklopje: Je hebt je opdracht goed uitgevoerd. Zelf volgde hij mijn voorbeeld en daarna wist ook Nils wat hij moest doen. 3-0 voor Probleem dus.

Het is niet goed om een veelhoofdige teamleiding te hebben. Ik geloof dat Kees teamleider is met assistentie van Robbert of andersom, maar bij afwezigheid van deze twee neem ik de honneurs waar ondersteund door Errit, of andersom. Errit had van Robbert gehoord dat er waarschijnlijk contact was geweest met Eisse maar om tien over acht was er nog geen Eisse. Dus Nils uit de benedenzaal geplukt zodat er daar een even aantal spelers was en niemand vanwege het oneven zijn vrijgesteld moest worden van het spelen van een partij. Nils begint, doet een zet of twee en ja hoor, Eisse komt binnenlopen. Niet best van de organisatie, maar Eisse neemt het goed op en blijft de gehele avond - tot in de late uurtjes bij Troost - het team geestelijk ondersteunen, naar blijkt met wellicht desastreuze gevolgen, of juist niet?

Wat is nu het probleem (niet het Probleem, want dat probleem werd op het bord opgelost door de overwinning van C3)? Mag C3 promoveren? Is het goed voor Caissa om drie teams in de KNSB-competitie te hebben? De kans daarop is groot. C3 staat na 4 rondes

tweede en er promoveren twee teams.

Maar het Oranjehuis is eigenlijk te klein voor drie teams en hebben we wel zo veel goede spelers voor een derde KNSB-team. Dat laatste blijkt bij nader inzien mee te vallen want er is een gestage toevloed van goede spelers, die best in de KNSB kunnen spelen - maar willen ze ook en willen de 'oude' leden van C3 en lager wel KNSB spelen? Micha, Robbert en ik hebben er dit jaar al van af gezien. En hoe zit het met invallers als er drie teams tegelijk spelen?

Problemen, problemen. Maar het team heeft het goede voorbeeld van mijzelf (weggeven van een stuk), Errit (weggeven van een stuk) en van Nils (weggeven van meer dan een stuk) niet gevolgd.

Langzaam kwamen de punten binnen. Eerst raakte Theo ook een stuk kwijt maar dat was een uitstekend offer. In de afwerking gaat er echter wat mis en zijn tegenstandster kan in een zet winnen. Ze doet het niet en een zet later is het uit. Dat was dus 3-3, want inval-ler André (tegen de opkomende jeugdspeelster Maartje de Jonge) en Hans hadden daarvoor al op vrij regelmatig wijze gewonnen. De partij van Hans volgt. Maar hoe zat het met Pieter? Die had zijn dame laten opsluiten op a4 en deed verwoede pogingen om te voorkomen dat die dame vanaf d1 door een witte loper onder vuur werd genomen. Op een bepaald ogenblik had hij een mooie afwikkeling gevonden: zwarte loper naar b3, zwarte toren slaat witte dame op c1, witte loper slaat zwarte loper op b3, zwarte toren slaat witte toren op b1 Maar ach, iets over het hoofd gezien: zwarte toren maal witte toren is niet toegestaan omdat de witte loper op b3 niet alleen de dame op a4 attaqueert, maar ook de zwarte koning op g8. Dus komt er een andere afwikkeling, waarbij Pieter gewoon een stuk achter blijft. Doorspelen natuurlijk en afwikkelen naar een toreneindspel met 2 pionnen achter, met 1 pion achter, met nul pionnen achter, met kleine winst-

kansen. Toch remise. Blijft Piet over. Hij verliest een kwaliteit, heeft er een loperpaar voor. Zijn tegenstander raakt bevreesd en offert de kwaliteit terug. Piet staat wellicht wat slechter, maar mag geen remise nemen. Dus hij recht de rug, strooit her en der een paar goede zetten over zijn tegenstander uit en wint vlekkeloos.

Toch maar promotie? Maar dan moet eind januari (als u dit leest is die wedstrijd al gespeeld) een ander probleem opgelost worden: Hoe kom je in Uithoorn, als je geen auto hebt en als twee teamleden (Eisse en Theo) overdag meedoen met het Hoogovenstoernooi? Bovendien is Hans in Costa Rica - we hebben een uithuizige vereniging. En moeten we nu promoveren of niet?

Tenslotte de partij van Hans. Op het commentaar (van Hans en Fritz4, die soms Engels spreekt) heb ik niets aan te merken, behalve dan toch maar iets meer complimenten voor het pionoffer, want daarvoor moet je niet alleen de boekjes gelezen hebben (een bekend pionoffer schrijft Hans), maar je moet ook weten, aanvoelen zelfs, waar en wanneer je zo'n offer moet toepassen. Hans weet dat in ieder geval en wint terecht soepeltjes en heeft dus meer van schaken begrepen dan Fritz4, die de stelling als -1 beoordeelt.

H.Dirks -R.Scheermeijer
Caissa 3- het Probleem1
17.12.96

1.c4 c6 2.e3 Pf6 3.Pf3 d6 4.d4 g6 5.Pc3 Lg7 6.Ld3 Lg4 7.h3 Lxf3 8. Dxf3 Pbd7 9.0-0 10.e4 c5 11.d5 Na elkaars wederzijdse intenties te hebben afgetast, is nu een Benoniachtige stelling op het bord verschenen. Geeft weliswaar veld e5 uit handen, maar dit kan later met f4 gemakkelijk heroverd worden.
11..Pe5 12.De2 Pxd3 13.Dxd3 Pd7 14.f4 a6 15. Le3 Tb8 16. a4 Da5 17. e5



Een bekend pionoffer in combinatie met de volgende zet van wit. Zwarts paard wordt van e5 gehouden en nadat wit zijn paard naar e4 heeft gebracht worden c5, d5 en d6 zwak.
17..dxe5 18. f5 Dc7 Db4 (Fritz4) 19. Pe4 h6 20. d6 Na 20.fg6 was ik bang voor f5, maar na 21..d6 fe4 heeft wit het winnende 22.Dd5+
20..exd6 21. Pxd6 g5 22. Pe4 Tfd8 23. De2 Dc6 24. Df3 Fritz vond mijn stelling slechts min 1.06 waard. Maar ja, zulke programma's schijnen vaak alleen maar pionnen te tellen.
24..f6 Nu wil ik de d-lijn bezetten. Zwart was al in aardige tijdnood geraakt.
25. Tfd1 Pb6 26. b3 Lf8 27. a5 Pd7 Terug! Het probleem van zwart is dat hij geen goede velden voor zijn paard heeft.
28 Td5 Lg7 Zwart is terecht bang voor zoiets als slaan op d7 en Pf6+.
29. Tad1 Dc7 30. T1d3 b6 31.Dd1 Tb7?? "Black crumbles in face of a dire situation Better 31..Dc6+-" (Fritz4)
32. axb6 Dc8 33. Pd6 Nog mooier is eigenlijk Pxc5. 1-0

Amstel 1 - Caissa 3: 3½-4½ 28-01-97

| | | |
|----------------|-----|----------------------|
| 1. H Snelders | 1-0 | Robbert van het Kaar |
| 2. R Könst | 0-1 | Joost van Steenis |
| 3. W Eveleens | rem | Eisse Mastenbroek |
| 4. P Geertsema | 0-1 | Pieter Allaart |
| 5. P vLommel | rem | Theo Weijers |
| 6. C Kok | 0-1 | Martin Niewenhuis |
| 7. D Bouterse | 1-0 | Errit Petersma |
| 8. J Hogerwerf | rem | Piet Ruhe |

Kort verslag van de wedstrijd

Amstel 1 - Caissa 3

Robbert van het-Kaar

Ik blijf het herhalen: wat mij betreft promoveert C3 *niet*, want dan hebben we er weer een team op zaterdag bij. Nu is dat nog niet zo eenvoudig dit jaar. Vanwege uitbreiding van de KNSB-competitie is er een versterkte promotieregeling. Dat betekent dat ook de nummer twee promoveert en die tweede plek hebben we inmiddels stevig in handen. Sterker nog: we schijnen promotievermijding (nieuw woord) niet meer zelf in de hand te hebben.

Uithoorn lijkt nog verder dan Almere. De bus doet er zo'n drie kwartier over. Eisse Mastenbroek, André Bach (back to his roots) en ondergetekende arriveerden een kleine tien minuten te laat in de speelzaal, alwaar zes anderen al 10 minuten aan de gang waren. Een kleine rekensom leert dat we dus met z'n

negenen waren. Mijn excuses aan André Bach die ik op het laatste moment gebeld had om in te vallen.

De gedetailleerde uitslagen ziet u hieronder. (pagina 15, red) Joost won regelmatig en Martin op het eind vooral koelbloedig. De remise van Piet Ruhe was plus en die van Eisse zorgde voor de 4½ (met dank aan Theo voor zijn optreden als plaatsvervangend teamleider toen hij in de gaten kreeg dat ik zat te knoeien). Errit dreigde lange tijd een mooi paardmat op f7 maar zijn tegenstander hield dat veld voldoende in de gaten. Theo had mijns inziens meer uit de opening kunnen halen, maar hij is de expert in deze variant. Over de partijen van Pieter en Eisse weet ik alleen te melden dat ze bijna net zo lang duurden als die van mij.

Tja, die partij van mij. Een tragedie. Morra, rochade van zwart verhinderd, kwaliteit gewonnen, a- en h-lijn voor mijn torens geopend. Mooi eigenlijk wel. Tijdnood. Tegenstander en Theo zien dat ik mat in twee kan geven. Ik zie dat niet en geef alles weg. Tevergeefs, we hadden al gewonnen. ☺

dat bij Es80 plaatsvindt, hooguit een paar straten verwijderd van het Oranjehuis. Ik ken de lokatie van een of ander rapidtoernooi. Vriendelijke mensen in een neutrale omgeving, in mijn herinnering. De speelzaal ligt op de hoogste verdieping, beneden sluit je de deuren loopt dan recht door tegen een bar aan.

Een onbekende man springt met uitgestoken hand op ons af en verspert de doorgang. Goedenavond, roept hij. U komt schaken? En nog wel met zoveel tegelijk. Ik vergis me niet. Dat laatste had verheugd geklonken. Ik verbaas me nog altijd over zijn tekst wanneer hij opnieuw verrast met: Wilt u misschien van ons een consumptie gebruiken? Nooit geweten dat dit hier de gewoonte was. De gastvrijheid van Es80 houdt me aan het denken, want de gastheer leidt ons vervolgens naar

een zithoek, waarna hij verdwijnt om de koffie te regelen.

Drie jongen vrouwen lachen ons bemoedigend toe. Ze hadden er wat verloren bij gezeten, maar fleuren op wanneer we plaatsnemen. Het Jongste reageert nerveus lacherig op dit uitzonderlijke welkom. Bij de kopman roept het herinneringen op aan de avond bij Pegasus en ook ik begin me onbehaaglijk te voelen. Er klopt iets niet. Wat hier gebeurt is niet normaal. Nergens in de SGA word je zo ontvangen. Dit is bizar. Ik doe mijn best mijn wantrouwen af te schudden. Wat is er verkeerd aan een hartelijk ontvangst? Werd je overal maar zo begroet. Ik besluit gewoon te wachten op de dingen die gebeuren gaan. Ik bekijk Het Jongste. Ze zitten ongemakkelijk grijnzend in te hoge fauteuils, terwijl de vrouwen pogen een schaakconversatie op gang te brengen. Op de achtergrond drentelt de gastheer heen en weer langs de bar. Een man met een envelop in zijn mond bestudeert daar een leeg glas. Uit verborgen speakers klinkt 'We dansen samen de bostella' en de klok in de kantine verspringt naar twee minuten voor acht. Ik ben verdoemd in een surrealistisch theaterstuk.

Plots staat de man weer voor ons. Hij begint een monoloog over de waarde van een schaakpartij en hoe spannend dat kan zijn. Vooral voor beginners. Wij kunnen al schaken, gilt een van de jongens, en met een bevrijdend geschater haasten we ons uit het misverstand, want het is inmiddels over achten. Op de bar rust een blad met acht dampende koppen. We besteden er verder geen aandacht aan en snellen de trap op.

Boven moet nogmaals sprake zijn van een vergissing, want de ruimte lijkt bedoeld voor een repetitieavond van de balletvereniging. Overal manshoge spiegels, geen tafel te bekennen. De zaal is volmaakt leeg. En bovendien volmaakt stil. In een helverlichte nis zie ik toch wat Essers bewegen. Zwijgend en in gebogen houding staan ze gegroeped

rondom een stapel papieren van Avier-formaat. Een noemenswaardige reactie op onze aanwezigheid blijft achterwege.

Vanuit een opening in een scherm van deuren dendert plots een rij tafels de zaal in. Neonbuizen belichten even onverwacht als effectvol het ritme van de tafeldragers. Voor een kort moment ben ik alles vergeten en geniet van de voorstelling. Als op commando klinken dan overal stemmen op. Het avondje Es is begonnen.

Onmiddellijk wordt een stencil in mijn handen gedrukt. Een ingewikkelde verhandeling over de betekenis van de letters ES. Het manifest kan me maar matig boeien, want ik maak me zorgen om de jongens. De ogen staan afgeleid en ongeconcentreerd, duidelijk onder de indruk van de avond en ze spannen zich in daar niets van te tonen. Dat gaat nog moeilijkheden geven, zo dadelijk.

Het Eerste van Es loopt naar de borden en ik herken verscheidene PK Bgroepers, gekleed als doorsnee tweedeklassers. Dit zou op papier wel eens de sterkste formatie van de poule kunnen zijn. Achter hun ruggen rijst een spiegelwand naar het plafond en omdat mijn tegenstander tevens indeler Interne is staar ik naar mezelf. Ik oefen nog even de blik van een solide speler voordat ik langs de borden ga wandelen. Dat was me nou tegen VKVC al eerder opgevallen: wij wit spelende jongeren houden niet van e2-e4. Met zwart worden uitsluitend lijfvarianten gespeeld.

Binnen een uur staan we vrijwel overal matig of minder. Alleen ik heb ergens een pion gewonnen. Wanneer ik toe moet slaan kies ik voor iets onbegrijpelijks, de pion verdwijnt en een verloren eindspel is alles wat ik overhoud. Met gespeelde teleurstelling berust ik in remise. Ik beschouw het resultaat als een halve winst.

Ruim twee en een half uur zit erop en op de meeste borden staan we slecht tot verschrikkelijk. Zelfs de kopman staat opzichtig minder. Een nederlaag lijkt onafwendbaar. Cap-

HET VIERDE

HET JONGSTE EN HET WONDER VAN ES

André Bach

Het Oudste had weer gewonnen. Misschien dat we daarom wat meer gespannen waren dan gewoonlijk. Zolang die blijven winnen wordt dat ook van ons verwacht.

De cappuccino op de hoek smaakte nog wel, maar veel gesproken werd er niet. Onrustig volgden we de tijd aan de muur en we waren ronduit opgelucht toen het eenmaal zover was. Een uitwedstrijd is toch wat anders dan een dinsdagavond bij Caissa. Zelfs wanneer

tain Nils is de eerste die vol zelfbeklag ten onder gaat, niet veel later gevolgd door André jr. Onderschatting, zo verzekert hij mij. Te laag bord. Wanneer zelfs onze schaduwkopman op moet geven, zonder ergens kansen te hebben gehad, weet ik dat we gaan verliezen. En dat het zelfs dramatisch dreigt te worden.

De tijdnoodfase breekt aan op de resterende borden. Sterinvaller Wilbert combineert daarin de koningsstelling binnen. Winst! Hij heeft nu twee uit twee. We gaan hem nog missen. Bij het strafbord zie ik Herre staan. De hele avond heeft hij gejammerd over zijn openingskeuze. Waarom speel ik dit, vraagt hij telkens wanneer we elkaar tegen komen. Op het laatst klinkt het zo wanhopig dat ik serieus naar een antwoord begin te zoeken. Misschien omdat je ermee kunt winnen, opper ik voorzichtig, maar daar gelooft hij niet in. Zijn mogelijkheden zien er inderdaad wat onwaarschijnlijk uit. En het is dan ook een treurig gezicht wanneer hij weer plaatsneemt achter zijn Let. Het lijkt ook allemaal niet langer van belang. Micha staat een pion achter. Zonder compensatie. Amper voldoende voor een halfje. Bij Daan op twee kijk ik naar wat geschuif in een dode stelling. Het wordt een nederlaag. Alleen een wonder kan ons nu nog redden.

Ineens en uit het niets staat de Mascotte naast de Captain. Haastig informeert hij haar over de stand van zaken. Ze loopt naar bord acht. Daar staart de Esser als onder hypnose naar de restanten van zijn verdediging. Wezenloos schudt hij de hand van onze kok: $3\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2}$. Ik krijg weer hoop en we rennen naar de hoogste borden. Helaas. Micha heeft nog steeds niets en in oplopende tijdnood vergist hij zich ook nog eens. Daan's stelling blijft onveranderd dood, maar op de klok bezit hij nu een wist van drie minuten. Hij begrijpt dat daar zijn kansen liggen en drukt voortdurend net iets sneller dan zijn tegenstander op de knop. Nog maar een paar minuten te gaan en aan het eerste bord controleert zwart de snel-

ste weg naar winst. De stelling kent niet veel geheimen. Wanneer zwart zijn loper op f5 zet verliest wit achter elkaar...nee, sukkel, dat kan helemaal niet, zwart speelt de ander kant op, wit slaat gewoon met zijn koning. Zwart aarzelt niet langer en speelt loper f5... Gretig pakt de kopman het punt en geniet er luidruchtig van. Wij ook. Vervolgens werpt de Mascotte een blik op het bord ernaast en ik ben getuige van hoe de Esser precies de goede velden vindt om zichzelf mat te zetten. Het Wonder van Es is geschied. Het Jongste wint!

We beginnen een vreugdedans langs de spiegels en bewonderen ons geluk. Ik zweef op een wolk. Ik ben jong en sterk en straks ook nog eens kampioen. Uren later, vlak voordat ik gelukzalig in slaap val besteed ik een moment aan Het Oudste. Wat een vreselijk lot: oud en vergeetachtig en een kampioenschap dat daarom voor altijd buiten bereik moet blijven. Die nacht droom ik van een feest waar een overvloed champagne in bokalen van een meter hoog wordt gegoten en over Jeroen die was vergeten wat hij daar kwam doen.

Caïssa 4 - ODI 1: 4-4 21-01-97

| | | |
|-----------------------|-----|--------------|
| 1. Micha Leuw | rem | K dRooij |
| 2. Daan Jansen | 1-0 | R Elleswijk |
| 3. Piet Ruhe | 1-0 | J Verbrugge |
| 4. André Bach | 0-1 | J Loos |
| 5. Herre Trujillo | 0-1 | W Muller |
| 6. André van Dinteren | rem | D Poldermans |
| 7. Nils de Rijk | 0-1 | M Uiterwijk |
| 8. Jildo Kalma | 1-0 | P Kok |



HET VIJFDE

Abcoude 1 - Caïssa 5: 5-3 17-12-96

| | | |
|----------------|-----|-------------------|
| 1. R Klooker | rem | Frans Roes |
| 2. J Jonkman | 0-1 | Sjoerd de Vos |
| 3. H Visser | 1-0 | Pim Zonjee |
| 4. J Mannee | 1-0 | Hans Uiterwijk |
| 5. F Trautwein | 1-0 | Jeroen Hoogenboom |
| 6. R Minnée | 1-0 | Ed Leuw |
| 7. A Bakkum | rem | Peter Koefoed |
| 8. J Westveen | 0-1 | Stefan Steemers |

ONHEIL

Jeroen Hoogenboom

'Weet je wat jij bent? Een regelrechte onheilsprofeet!' wierpen enkele leden van Caïssa 5 mij, na het trieste verlies tegen Abcoude 1, op de terugreis voor de voeten. Nou, die kon ik in mijn zak steken. En zoals de bringer van het slechte nieuws in het beste geval op een paar rake klappen kan rekenen, zo is het lot van de arme onheilsprofeet natuurlijk oneindig veel miserabeler. Hou dan je mond, zou men hem kunnen aanraden, maar zo werkt dat niet. Het naderende onheil wordt hem ingefluisterd en hij geeft het door, hij is, om een eigentijdse nooduitgang te gebruiken, slechts de *provider*.

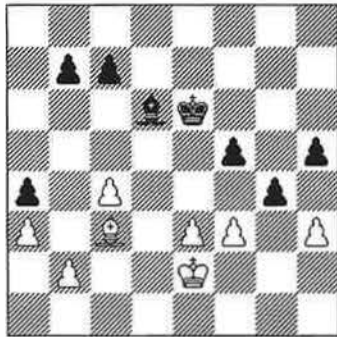
Toch had ik eerder op die avond wel degelijk een opmerkelijk probleem. Caissanieuws 357 kwam uit op de dag dat we in Abcoude moesten spelen en ik had die middag alvast acht exemplaren bij redacteur John Konst opgehaald. Tijdens de treinrit naar Abcoude bedacht ik dat ik die exemplaren toch eigenlijk niet met goed fatsoen vóór aanvang van de wedstrijd kon uitreiken, want daarin werd door mij voorspeld dat de wedstrijd die we op het punt stonden te gaan spelen, verloren zou gaan. Dat gaat mij teveel in de richting van een *self-fulfilling prophecy* en die telt niet,

vindik, die doet afbreuk aan je profeetwaarde. Nee, ik kon nummer 357 beter nog maar even bij me houden, tot na de wedstrijd. Een dergelijk probleem, zo peinsde ik vervolgens met enig historisch gevoel, heeft zonder twijfel nog nooit een teamleider vóór mij gehad, en juist toen ter hoogte van station Bijlmer het sprookjesblauwe schijnsel van *De Arena* onze coupé binnengleed, dacht ik: wat hoef je in het leven, te midden van al die miljarden mensen, toch eigenlijk buitengewoon weinig *extra* te doen om een gevoel van uniciteit te krijgen. Welk een wonderlijke genade is dat toch, en dat op mijn leeftijd! Je kunt je over de mens gewoon niet genoeg verbazen. Neem nou een fenomeen als Joost van Steenis, die ons in het vorige Caissanieuws vertelde dat het in het leven 'niet gaat om doorsukkelende acties, ook al leveren ze goed resultaat op'. Als ik *mijn* leven beschouw... mag ik nog blij zijn dat althans sommige doorsukkelende acties enig resultaat gehad hebben.

Na afloop van deze zo desastreuus verlopen avond ontspon zich in de trein terug naar Amsterdam een levendige discussie over mijn wijze van verslaggeven, de één vond zus, de ander vond zo. Over één ding was men het snel eens: dat gezeur over vergane glorie, over verval en vergankelijkheid, dat leidde helemaal nergens toe. 'Wij zijn niet oud en we worden zeker kampioen!' hoorde ik er een zeggen. Hahaha! Ikzelf hield me van dit gesprek natuurlijk afzijdig, want mij is na mijn veertigste alle lust tot discussiëren wel vergaan. Vroeger was ik het niet vaak met iemand eens, zelfs niet over onderwerpen waar ik niets van afwist, maar nu kan elke discussie me gestolen worden. Weg ermee. *Het gat gaapt*. Wie zich na zijn veertigste nog een actieve deelnemer in plaats van een passieve toeschouwer waant, wie zich, met andere woorden, jubelend en vol overgave op zijn eigen ondergang stort, die moet vooral eens gaan solliciteren bij Caïssa 4, daar zijn ze dol op dat soort lui. Vadertje Tijd en vadertje

Bach, *see how they run!* 'Mooie teamleider!' schamperde een ander weer, toen we station Duivendrecht naderden, 'hij leidt ons zo de afgrond in!' Pardon? Hadden de heren dan soms een andere bestemming in gedachten? Ben ik misschien niet goed geïnformeerd? Kan ik het soms helpen dat wedstrijdleider Jop Dekker bij de opbouw van ons team kennelijk een soort sterfhuiscstructie voor ogen stond? Was het soms *mijn* verlangen om teamleider te worden van een wandelende kneke-lput? Maar terwijl de trein voor het Amstelstation afremt, verklaart Ed Leuw dat hij van geen defaitisme wil horen, nee, de moed er juist in houden, daar gaat het om. We staan na dit verlies nog altijd bovenaan en we hebben het kampioenschap nog in eigen hand. Je moet de dingen in het leven positief benaderen, glundert hij. Waarom dat zou moeten weet ik niet, maar ik heb veel voor deze mensen over en ik wil best eens proberen om ergens positief over te denken. En dat we het kampioenschap in eigen hand hebben, dat was van begin af aan al zo, maar daar wringt hem nou juist ook de schoen. Maar wat ging er nu eigenlijk mis, daar in Abcoude? Om te beginnen gingen er twee dingen goed: Frans Roes speelde de voorgaande wedstrijden dermate beroerd dat het mij wel een aardig idee leek om hem eens aan het eerste bord te zetten. Het is altijd goed om de vijand, en trouwens ook je eigen teamgenoten, ergens mee te verrassen. Tot mijn stomme verbazing werd hem na verloop van tijd remise aangeboden. En remise werd het ook. En goed ging het ook aan bord 2, Sjoerd de Vos, de man die zonder enig commentaar het eerste bord aan Frans Roes afstond. Een man die het leven begrepen heeft. Via het Internet meldde hij over zijn partij: 'Een slappe partij, waarin Jonkman steeds uit was op afruil. Ik wilde, zoals altijd, winnen, en dus bleef ik het proberen. Lange tijd leek dat weinig op te leveren. Maar toen ik 28. .. g4 speelde had ik voor het eerst het gevoel dat

het misschien wel zou gaan lukken.



J. Jonkman - Sjoerd de Vos, na 28. .. g4

Maar zeker daarvan was ik niet, en misschien blijkt bij nader analyseren wel dat er helemaal niets van klopt. Maar wat doet het er toe: ik heb er mee gewonnen, omdat ik op het eind beter speelde dan Jonkman, en daar gaat het om. Beter spelen dan Kasparov, dat lukt me toch niet meer. Tegen hem had ik dit eindspel misschien nog wel verloren. 29. **hxf4** **hxg4**; 30. **e4 g3**; 31. **Kf1 Le5**; 32. **Le1 Lxb2**; 33. **Lxg3 Lxa3**; 34. **exf5 Kxf5**; 35. **Ke2 Ld6**; 36. **Le1 a3**; 37. **Lc3 a2**. Wit geeft het op.' En toen ging het mis. Bord 3. Pim Zonjee. Tijdens de uitvluggerfase, waar Zonjee gelukkig een voorstander van is, gaf hij per abuis zijn vrijpion weg die hem nu juist remise garandeerde. Bord 4. Hans Uiterwijk's laatste invalbeurt. Door de stand gedwongen om door te spelen kon hij alleen nog maar verliezen en dat gebeurde dan ook. Bord 5, ikzelf. De oude Trautwein mocht puffen, zuchten, kreunen en steun bij zijn teamgenoten zoeken wat hij wilde: ik had hem stevig in de tang. In lichte tijdnood miste ik vervolgens mat in twee, voor hem wel te verstaan. Dat is me lang niet overkomen. Mat!, kraaide hij vrolijk, alsof hij kreeg waar hij recht op had. Bord 6, Ed Leuw. Wint de kwaliteit, maar ziet niet dat die teruggegeven moet worden om een gewonnen eindspel te bereiken. Verliest

daardoor een vol stuk en de partij. Bord 7, Peter Koefoed, een stevige remise. Bord 8, Stefan Steemers. Draait dit seizoen op volle kracht. Zijn tegenstander had met een idioot stukoffer tevergeefs geprobeerd van Stefan's tijdnood te profiteren en toen was het uit. J. Westveen gaf op, waarna hij Stefan, misschien uit een soort gewoonte, enkele absurde onbeschoftheden naar het hoofd slingerde. O!, dat

volk, dat domme, achterbakse en eeuwig naar zweet stinkende schaakvolk. Ik heb aan niets zo'n hekel als aan schakers. Gelukkig reageerde Stefan uiterst positief met een krachtige stoot op de solar plexus, gevolgd door een linkse directe (zoals we die van Euwe kennen), zodat Westveen op snelle wijze wat manieren werd bijgebracht. Eindstand Abcoude 1 - Caissa 5: 5-3. ♣

Caissa 5 - Nieuwendam 3: 3½-4½ 28-01-97

| | | |
|----------------------|-----|---------------|
| 1. Frans Roes | rem | R dBoer |
| 2. Sjoerd de Vos | 1-0 | F Jungen |
| 3. Pim Zonjee | 0-1 | T Visser |
| 4. Jeroen Hoogenboom | 0-1 | R Velkers |
| 5. Alex Wunnink | rem | J Ubbink |
| 6. Ed Leuw | rem | M vLieverlooy |
| 7. Peter de Casparis | 0-1 | N Rigby |
| 8. Stefan Steemers | 1-0 | M Ran |

overigens door niemand behalve hemzelf op prijs gesteld werden, de sfeer in ons team niet grondig verpest had, was alles anders gelopen. Je zou haast zeggen (in zijn eigen woorden): dood aan Hoogenboom! We zijn diep teleurgesteld, want we hadden echt veel van dit seizoen verwacht. Hoogenboom zegt in zijn laatste verslag schakers te haten, maar ons is duidelijk: hij haat vooral zichzelf. Daar hoef je geen psycholoog voor te zijn, om dat te zien.

IN MEMORIAM

Stefan Steemers

Het is afgelopen met Caissa 5, we hebben weer verloren. En het zal u misschien niet verbazen: het is ook afgelopen met Jeroen Hoogenboom. We zijn het beu, we zijn het zat, we zijn hém beu en we zijn hém zat. We hebben hem van zijn functie als teamleider ontheven. Ik neem nu de verslaggeving noodgedwongen maar even over. We houden hem verantwoordelijk voor de neergang van het vijfde. André Bach zei een keer in de wandelgangen (met een blijkbaar vooruitziende blik): Caissa 5 gaat aan zijn eigen chroniqueur ten onder. En zo is het precies gegaan. Wat begon als een enthousiaste groep schakers, eindigde onder zijn leiding als een zootje ongeregeld, het lijkt het vierde wel. Het vijfde verspeelde al zijn kansen op het kampioenschap. Een kampioenschap dat echt binnen handbereik lag. Als hij met zijn praatjes, die

Een wijs iemand bij Caissa zei een keer: 'Jeroens gedrag is ondoordringelijk, maar helaas ook voor hemzelf'. Ons probleem is dat niet meer. We hebben hem nu geëxcommuniceerd, in de ban gedaan, verstoten, 'weg ermee'. Toen we hem hiervan officieel op de hoogte stelden, riep hij: Ja maar, ik heb een ongelukkige jeugd gehad. Dat zal wel. En vast ook een ongelukkige adolescentie, een ongelukkige volwassenheid, en nu een ongelukkige oude dag. 't Is maar waar je van houdt. Maar meer nog dan hijzelf zal vooral zijn omgeving wel erg ongelukkig zijn geweest. Wij hebben haast de neiging om onze deelneming te betuigen aan zijn vrouw M.

Ik heb zolang hij in Caissanieuws schrijft nog nooit iets van hem gelezen dat geen klinkklare nonsens was. Dat niet bol stond van de leugenachtigheid. Menigeen kan daar over meepraten, zelfs mensen van andere verenigingen werden het slachtoffer van zijn razernij. Waar anderen het fatsoen in acht namen, ging hij er bovenop staan. Niemand weet waar

dat goed voor is. Weet u nog, zijn actie 'Beschadiging Van Gompel'? Die arme Van Gompel wist niet wat hem overkwam. En nu was dan Caissa 5 blijkbaar aan de beurt. We hebben talloze keren tegen hem gezegd: hou op met die onzin! Een teamleider die zijn eigen team afkraakt, dat is gewoon idioot. Die de sympathieke Ed Leuw, onze Ed Leuw, een ope noemt. Ja maar, zo ben ik nu eenmaal, zei hij dan. Dat zegt-ie op alle kritiek. Hij zegt sowieso altijd ja maar. Dat hij niet meer zou willen discussiëren, daar hebben wij helaas nog nooit iets van gemerkt. Voor onze laatste wedstrijd tegen Nieuwendam hadden we een invaller nodig. Hij stuurde een e-mail naar John Könst of die wilde invallen. John was echt vereerd, zei ja en stuurde een mailtje terug met daarin zijn score in de externe competitie tot dan toe. Die score viel bij Hoogenboom niet in de smaak. John kreeg een tweede mailtje: hoe had hij het gewaagd om de uitnodiging te accepteren! Letterlijk stond er: met zo'n score kun je je eigen beter opknopen. De invalbeurt ging vervolgens naar Peter de Casparis. John was woedend, en terecht, want zo ga je op een club niet met elkaar om. Nu willen we hem niet meer, hij heeft het er zelf naar gemaakt. Hij moet eerst maar eens wat fatsoen leren, al zijn we bang dat een dwergpapegaai nog eerder een contrabas leert bespelen.

Aan bord 1, Frans Roes. Heeft sinds zijn verbanning naar het eerste bord niet meer verloren, maar ook niet gewonnen. Een tot op het bot uitgevochten remise. Bord 2, Sjoerd de Vos, die al langer zijn bedenkingen tegen H. had. Alles gewonnen aan bord 1, toch gedegradeerd naar een lager bord. Absoluut een tactiek die nog nooit eerder werd toegepast. Sjoerd wint, natuurlijk. Aan drie Pim Zonjee, de man die na H. zijn laatst verschenen artikeltjes in Cn. geen partij meer wist te winnen, moet ook nu weer verbrijzeld opgeven, maar hij zat dan ook aan dezelfde tafel als H., aan wiens partij ik geen woorden vuil

wens te maken, behalve dan dat de man ongeveer 20 zetten te laat opgaf. Bord 5, Alex Wunnink, ik vermoed dat hij Cn. niet leest want hij is als eerste met een stevige remise klaar. En dan onze Ed aan bord zes, voortdurend schichtig om zich heen kijkend, als de dood om een fout te maken, en daarna weer meedogenloos te worden neergesabeld door H. Dat hij een gewonnen stelling weet te bereiken is een klein wonder, dat hij de partij vervolgens niet verliest is een nog groter wonder. De partij van invaller Peter de Casparis bedekken we met de mantel der liefde, ook hij kwam gewonnen te staan, maar toen hij gaandeweg de avond bemerkte in wat voor team hij had moeten invallen, verging hem alle lust om het naar behoren af te maken. Aan het laatste bord ikzelf, net als Sjoerd ben ik van mening dat een schaakpartij uit twee delen bestaat: i) de opening en ii) vervolgens dwars er door heen. Dat lukt jammer genoeg niet altijd, maar deze keer was het eigenlijk geen probleem.

Eindstand van deze wedstrijd, die we in alle andere omstandigheden gewoon hadden gewonnen: Caissa 5 - Nieuwendam 3½ - 4½

HET ZESDE

Helaas geen verslag! ☹

| | |
|------------------------|------------------|
| Caissa 6 - Pion 2: 4-4 | 14-01-97 |
| 1. Wilbert de Kruiff | 0-1 H Enserink |
| 2. Hans Uiterwijk | 1-0 W Haggenburg |
| 3. John Könst | 0-1 E Witmond |
| 4. Hans Kuijper | rem A vdEijden |
| 5. Frans Oranje | 1-0 B Fekkes |
| 6. Leo Oomens | rem H Boom |
| 7. Paul Laport | 0-1 R Vulmsa |
| 8. Jan Meuleman | 1-0 W Muts |

HET ZEVENDE

Landsmeer 1 - Caissa 7: 5-3 21-01-97

| | |
|-----------------|-----------------------|
| 1. J Reynders | rem John Könst |
| 2. O Kraak | rem Harry Cornelissen |
| 3. J Zijlstra | 1-0 Frans Oranje |
| 4. P Gautier | rem Jan Meuleman |
| 5. A Lust | 0-1 Leo Oomens |
| 6. K Peters | rem Paul Laport |
| 7. J Uyterlinde | 1-0 Gabor Lörinczy |
| 8. C Heemskerck | 1-0 Steven Kuypers |

Onderuit in Landsmeer

Leo Oomens

Bij een bushalte zie ik in het duister een dorpeling aan wie ik kan vragen waar precies het clubgebouw is van Landsmeer: „Ik ben op zoek naar de Calkoenstraat, misschien ...” Maar het hoeft al niet meer: in de onopvallende regenjas en onder de weerbestendige pet gaat geen geheim agent schuil, en nog minder een dorpeling. Frans Oranje had zijn fiets neergezet, vermoedelijk met de zelfde vraag aan mij. Landsmeer is niet het einde van de wereld, maar het ligt er wel vlak bij. De onverwachte ontmoeting met Frans had me natuurlijk moeten waarschuwen. Frans is als Hermes, de boodschapper der goden. Zijn berichten kunnen wel goed zijn, maar Zo was Frans in alle drie onze eerdere wedstrijden als eerste klaar met zijn partij. De eerste keer, tegen Gambit, had hij verloren. En het team ging mee in zijn val. Tegen ABN-AMRO en tegen Almere streek hij als eerste juist een vol punt op. En het team vocht zich met hem mee naar de winst. Frans' plotselinge verschijning moest dus iets te betekenen hebben. Maar wat? Het clubgebouw van Landsmeer heet De Voorhof. Voor medici is dat iets anders dan

voor onze christelijke medemensen. Een affiche met de woorden Samen op weg hielp me aan de christelijke opvatting. Hoe dan ook een somber gebouw, hoe zeer ook samen op weg.

Een sombere man hielp ons aan koffie. En opeens waren we compleet. Dwz met twee invallers: Angelo is ernstig geblesseerd en Wam laat zijn studie voortgaan voor het club- en teambelang. Nu ja, met Gabor Lörinczy en Steven Kuypers in ons midden moet het ook gaan.

We moeten winnen en het liefst met veel bordpunten. Alleen dan kunnen we misschien beste tweede worden in onze poule. Gambit is voor ons niet te achterhalen. Dus... Maar in ieder geval winnen. Voor ons zelfrespect. Om met victoriegekraai terug te kunnen naar het Oranjehuis. Om niet nog nachten lang wakker te hoeven liggen om gemiste kansen, met zelfverwijt.

Ik ben al gauw verzonken in een ingewikkeld middenspel. Aan het geluid achter me hoor ik opeens dat de eerste beslissing is gevallen. Frans buigt zich over me heen. Hij heeft verloren. O, boodschapper der goden!

Even later mompelt Jan Meuleman dat zijn tegenstander remise heeft aangeboden. Of hij ...? Ik kijk even naar zijn bord. Nog heel veel materiaal. Maar de stelling is dicht geschoven en Jans witte-veldenloper is ingesloten. Remise lijkt het best haalbare. We staan 0,5 tegen 1,5 achter.

Ik kom een pionnetje voor, maar meteen daarna verkijk ik me op een petite combinaison en ik lever mijn prachtige looperpaar in zonder er iets mee te winnen. Geen oog meer voor de wereld om me heen. Geen stand gezien. Maar Frans buigt zich weer over me heen: „We gaan verliezen ...” O, boodschapper der goden!

„Dan ga ik winnen,” zeg ik dapper. Maar wie zag mijn tranen?

Om mij heen zijn alle partijen afgelopen. We staan met 2 tegen 5 achter. Drie partijen ver-

loren en maar liefst vier remises. Nog geen enkel winstpunt voor ons.

Bij de eerste tijdcontrole heb ik nog meer dan een kwartier meer dan mijn tegenstander. In zijn tijdnood win ik een loper. Ik ga winnen. Als het maar een beetje stil was. Tijd zat, maar winnen is lastig en ik heb moeite met mijn concentratie. Opeens zie ik dat niet alleen mijn tegenstander nog maar minder heeft dan een minuut, ik zelf ook. Waar is al die tijd gebleven?

In opperste tijdnood bega ik een verschrikkelijke blunder: in een eindspel van koning met toren plus paard tegen Koning plus toren, beantwoord ik een torenschaakje door mijn toren voor mijn koning te zetten. Op het moment dat ik mijn klok indruk, zie ik dat de Landsmeerse vlag gevallen is. „Klok!” zeg ik triomfantelijk.

Mijn tegenstander sputtert: „Maar dit is remise...” „Ja,” zeg ik koelbloedig, „als we nog een kwartier de tijd hadden, was dit natuurlijk remise, maar nu staat er nog winnend materiaal op het bord en kun je geen remise claimen.” Daar is om mij heen iedereen het mee eens, ook Landsmeer.

Toch roept deze situatie een vraag op. Zie daarvoor het partijverslag en vooral het commentaar bij de eindstand.

Hoe dan ook, ik won, maar het team verloor. Met 3 tegen 5. Frans, Frans, was dat je boodschap?

Partij Leo Oomens (Caissa 7) tegen A. Lust (Landsmeer 1):

1. e4 (the best by test, volgens Fischer). 1. ... d5 (Koreans, volgens Maurice Aué). 2. exd5, Dxd5. 3. Pc3, Da5. 4. Pf3, Lf5. 5. d3, e6. 6. Ld2, c6. 7. Le2, Pf6. 8. 0-0, Dc7. 9. Lg5, Pbd7. 10. Pd4, Lg6. 11. Dd2, Lc5 (net als de andere loper heeft deze weer „korte armpjes”, waarom niet naar g4 en b4?). 12. Pb3, Lb6. 13. Lf4, e5. 14. Lg5, h6. 15. Lh4, a5. 16. Pa4, La7. 17. c4 (om ook iets in te brengen

te hebben op veld d5 en om een eventueel ... b5 te hinderen). 17. ... 0-0. 18. Kh1 (bereidt f4 voor), 18. ... Tfe8. 19. Tac1, e4. 20. Lg3, Dd8. 21. d4, b5 (?? geeft een pion weg, maar wat viel daarmee te bereiken?). 22. cxb5, cxb5. 23. Lxb5, Lb8. 24. Lh4, Lh7.

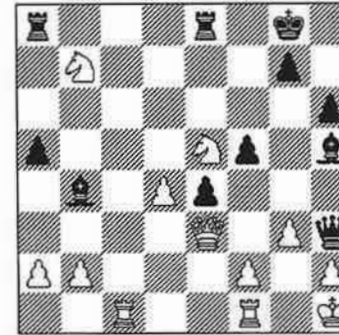


Nu moet wit een beslissing nemen tav zijn loper op h4: na 25. ... g5 is ruil tegen de loper op b8 onvermijdelijk. Ik werd hier slachtoffer van een fata morgana. Ik zag de mogelijkheid om zwart te dwingen ofwel zijn koningsstelling te versplinteren of een kwaliteit te geven. Ik speelde:

25. Lxf6, Dxf6 (daar had ik niet op gerekend. Zwart lijkt zo een heel stuk te verliezen:) 26. Lxd7, Dd6! (dat had ik dus niet gezien, ik moet de matdreiging op h3 pareren en de loper op d7 staat in. Niks stukwinst, ik heb mijn actieve lopers ingeruild voor de twee paarden. Dat is alles. Weliswaar sta ik nog een pion voor, maar het gaf me te denken dat zwart iets had gezien wat mij was ontgaan. Dat ik op heel andere wijze wél een kwaliteit had kunnen winnen was mij overigens ook ontgaan. Dat zag ik pas bij het naspelen. Dat had echter niet zó gemoeten: 25. Lxd7, Dxd7. 26. Pb5 met een vorkje op Dd7 en Ta8, want nu komt: 26. ... Dc7 met dezelfde matdreiging en ik zou hierbij dus een paard zijn achtergeraakt. Gelukkig zag ik tijdens de partij deze schijnmogelijkheid niet, de weerlegging zag

ik immers ook niet.)

27. g3, Dxd7 (Nu kan het paardvorkje op b5 natuurlijk wel. Maar ik zag het ook nu niet. Overigens waren mijn beide paarden actiever dan de toren op a8, dus zo rouwig hoef ik misschien niet te zijn.) 28. Pac5, Dh3. 29. De3, Ld6. 30. Pd2, f5. 31. Pb7, Lb4. 32. Pc4, Lg6 (met gevaarlijke dreiging over de witte velden). 33. Pe5, Lh5.

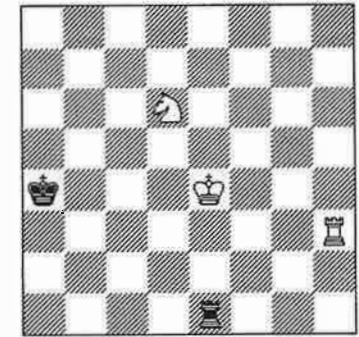


Tijd voor de noodrem: 34. g4, Lxg4. 35. Dxb3, Lxb3.

Hier had ik voor het terugzetten van de klok nog bijna een half uur tegen mijn tegenstander iets minder dan een kwartier.

36. Tg1, Ld2. 37. Tc6, Tac8. 38. Tcg6 (in de partij was ik zelf heel tevreden over deze eenvoudige torenmanoeuvre). 38. ... Tc7. 39. Pd6, Tee7. 40. T6g3, Lg4 (Zwart kan zijn loperpaar niet intact houden; daarmee zou de pion meer voor wit beslissend moeten worden). 41. Pxd4, fxd4. 42. Txd4, e3. 43. fxe3, Lxe3. 44. Tf1, Tf1 (dwingt wit tot een keus over hoe en waar een toren af te ruilen, aan ruilen valt niet te ontkomen. Ik kies voor:) 45. Kg2, Tec7. 46. Tf3, Tg1+. 47. Kh3, Txd4. 48. Kxd4, Lxd4 (?? Dit verliest een stuk). 49. Pb5, Tc4 (helpt niet). 50. Tf4, h5+. 51. Kf3 (om niet in een loperschaakje te vallen), 51. ... Tb4. 52. Pxd4, Txb2. 53. a4, Txb2. (Inmiddels voor beide partijen vliegende tijdnood). 54. Kg3, Td2. 55. Pc6, g5. 56. Td4,

Te2 (gaat natuurlijk niet in op de torenruil). 57. Pxa5, Te3+. 58. Kf2, Ta3. 59. Pc6, g4. 60. Pe5, g3+. 61. Kg2, Kg7. 62. Pf3, Kf6. 63. Kxd3, Ke6. 64. Kg2, Kf5. 65. Th4 (dit is niet het goede plan, maar in tijdnood zag ik niets meer.) 65. ... Ke6. 66. Pd4+, Kd5. 67. Pb5, Ta2+. 68. Kf3, Kc6. 69. Pd4, Kb6. 70. Pf5 (het lukt me niet de a-pion op het bord te houden. Ik had met de toren hoe dan ook de zwarte koning afgesneden moeten houden en de a-pion moeten blijven dekken met het paard). 70. ... Ka5. 71. Txb5 (er zat niets anders op), 71. ... Kxa4. 72. Pd6, Ta3+. 73. Ke4, Ta1. 74. Th3 (opnieuw met een heel verkeerd plan), Te1+.



En nu speelde ik, consequent, maar vreselijk: 75. Te3 ?????

Hiermee geef ik de laatste winstkans weg. Na ruil van de torens is het remise. Maar ik werd gered door de klok. Zwart ging door zijn vlag voor hij kon zetten. Zelf had ik ook nog maar enkele tienden van een seconde over. 1-0. Pffft!

De slotstelling, gecombineerd met de wederzijdse tijdnood, roept een vraag op. Mijn tegenstander vond dat de stelling remise was en dat werd weerlegd met de verwijzing naar de torens op het bord: met winnend materiaal op het bord kun je geen remise claimen. Iedereen mee eens. Maar ..., maar!

Stel dat hij nog juist de tijd had gehad om mijn toren van het bord te nemen. Als zijn klok zou zijn gevallen voor hij had kunnen indrukken, dan was zijn zet formeel gezien niet voltooid. Maar wat is dan de status van mijn toren? Staat die - formeel althans - dan nog steeds op het bord? Zo ja, dan zou ik nog steeds winst kunnen claimen, en zo nee, dan was het remise omdat ik geen winnend materiaal meer op het bord zou hebben.

Het kan nog erger: als hij ook nog de tijd had gehad om zijn klok in te drukken en vervolgens zou mijn vlag zijn gevallen, dan zou mijn toren verdwenen zijn en ik zou geen kans hebben gehad om de zijne terug te slaan. Dan zou ik dus hebben verloren!

Maar als ik weer juist nog tijd zou hebben gehad om zijn toren terug te nemen, maar niet meer om mijn klok in te drukken, stond dan zijn toren formeel gezien nog op het bord?

Dan zou ik dus nog steeds verliezen. Stond die toren er niet meer, dan kon ik remise claimen.

In de slotstand gaat het dus om de tienden van seconden die ons beiden nog restten of tekort kwamen. Het navrante was nu dat de tijdnoed, - die eerder verantwoordelijk was voor geblunder van beide kanten -, nu zelfs beslist terwijl zowel zwart als wit precies weten wat ze moeten doen. Ze krijgen alleen niet meer de kans. Ik weet niet of er ooit een partij zo op het scherp van de klok is beslist. Wie de mogelijkheid van zo'n einde echt bij het schaken vindt horen, zal hierin natuurlijk een argument vinden tegen de Fischer-klok. Met de Fischer-klok en de telkens opnieuw geschonken minuut zou ik vanuit de slotstelling genoeg hebben moeten nemen met remise. Maar misschien zou ik dan beter hebben geweten dan 75. Te3 te spelen.

Da Piero's schaakprobleem



Wit speelt en wint.

Weet u de oplossing?

Ga dan naar Italiaans specialiteiten restaurant Da Piero in de van Woustraat. Meldt uw goede oplossing en u krijgt na de maaltijd een gratis drankje bij de koffie.



Da Piero: Diverse dagmenu's, 46 zitplaatsen, keuken 7 dagen per week open van 17.00 - 22.30 uur, van Woustraat 69, (020) 664 74 29.

HET ACHTSTE

Caïssa 8 - Raadsheer 7: 4-4 07-01-97

| | | |
|--------------------|-----|----------------|
| 1. Eric van Tuijl | 1-0 | H Schoonewelle |
| 2. Gabor Lörinczy | 1-0 | H Looman |
| 3. Peter vd Werf | 0-1 | F Kuperus |
| 4. Maurice Aué | 0-1 | F Altena |
| 5. Jos Titulaer | 1-0 | R Wip |
| 6. Jaap Tanja | 1-0 | M Schepper |
| 7. Josefien Bruijn | 0-1 | C vdKamp |
| 8. Johan vd Klauw | 0-1 | A Postema |

Temperatuur op neushoogte

Een verslag van Caïssa 8 - Raadsheer 7 oftewel de barre tocht over 64 velden.

Gábor Lörinczy

Met de Elfstedenkoorts nog in 't hoofd moesten we het toch maar weer koel zien te houden tegen de altijd strijdvadige Raadsheeren. Team 7 kwam op bezoek, gevoelstemperaturen van -18 trotserend. Een 'warm onthaal' leek ons dan ook gepast. Het hoofd koel houden is - bij schakers - een complex verschijnsel van hoge- en lage drukgebieden in en rondom het brein, dat gepaard gaat met matige tot stormachtige vlagen van verstandsverbijstering. Plotseling opkomende opklaringen die de helderheid van een sterrenhemel lijken te overtreffen, om vervolgens weer als sneeuw voor de zon te verdwijnen. Dergelijke 'brainwaves' kunnen gemeten worden door middel van de zogenaamde 'temperatuur op neushoogte'-graadmeter. Hoezo neushoogte hoor ik u roepen? Het antwoord hierop is simpel. De neushoogte is namelijk de gemiddelde afstand tussen het brein en het schaakbord. De temperaturen

rond dit gebied vertellen ons nauwkeurig hoe het is gesteld met de tocht over de 64 velden. Hoe verging deze tocht ons achttal?

Jos Titulaer (bord 5) veroverd als eerste het volle punt! Op zijn tocht in de afruilvariant van het Frans kende hij geen problemen met de zwarte stukken. Toch liep de temperatuur hoog op bij Jos. In de roes van de overwinning verkerend, raakte hij steeds meer opgewonden, te meer daar zijn tegenstander, die steeds bleker rond het gelaat werd, de strijd maar niet wilde opgeven. Jos dacht nog eens diep na, trok een lange neus en uit was het! 0-1.

Eric van Tuijl (bord 1) kwam met zwart al snel gewonnen te staan in een Grünfelder. Koel en meedogenloos joeg hij zijn stukken het vijandelijk gebied in (met ideale neushoogtetemperatuur van 36.6°C). Zijn tegenstander zocht koortsachtig naar de juiste verdediging. Rood aangelopen moest hij toezien hoe zijn stelling volkomen neusvleugellam werd gelegd. Het tweede punt was binnen.

Josefien Bruijn kreeg het vrijwel direct benauwd achter haar bord (7). Haar opponente, een jonge dame met een fors postuur, die vermoedelijk fysiek geweld niet zou nalaten als de nood aan de vrouw zou komen. Josefien voelde het overwicht aan de overzijde van het bord. Dreiging alom dus. Met licht trillende neusvleugels, temperatuurstijging > 38.8°C bond zij de strijd aan. Al na 18 zetten verdween haar Dame van het bord in ruil voor een Paardje, en zo ging het punt na 32 zetten haar neus voorbij.

Op bord 3 kwam Peter van der Werf goed uit de opening en bezorgde zijn tegenstander al gauw een verstopte neus, met als gevolg lichte verschijnselen van koorts. Plotseling ontkende zich een *Wervelstorm* op het bord, waarin Peter noch zijn op hol geslagen Paard,

noch de partij kon redden.

Jaap Tanja (bord 6) leek vanuit de opening rechtstreeks op een snelle overwinning af te stevenen, maar raakte toch een beetje van de kook naarmate de partij vorderde en de tegenstander neusophalend alle gevaren wist te ontzenuwen. Enigszins bekoeld zette Jaap de eindsprint in, die hij met een trotse neuslengte verschil in zijn voordeel besliste.

Maurice Aué. Dé bord 4-speler van Caïssa werd op het strategische vlak overmeesterd, dit overigens geheel tegen zijn gewoonte in. Maurice rook voortdurend wél kansen - daar heeft ie een neus voor - maar slaagde er niet in deze te benutten. Daar schijnt ie óók een neus voor te hebben.

Snotterend verdween hij in de kou.

Bord 8 wordt, als altijd, enthousiast begroet, evenals de mede-teamgenoten, door Johan van der Klauw. Gewoontegetrouw warmt Johan zich eerst even op door een robbertje vechten met Aué. Eenmaal op de juiste temperatuur gekomen (37.7°C) drukt hij zijn tegenstander meerdere malen stevig de hand en stort zich in de strijd, die zich, naar later bleek,

voornamelijk met zichzelf afspeelde. Dien-tengevolge viel Johan met zijn neus niet in de boter.

Ikzelf (bord 2) Gábor dus, en geen Kébor, zoals sommigen mij plegen te noemen, speelde met wit een solide partij waarin ik geen moment echt in gevaar ben geweest. De Raadsheer tegenover mij dacht daar anders over en leek absoluut niet onder de indruk te zijn van mijn spel. Koelbloedig schoof hij zijn houtjes naar de juiste velden. Ik begon mij steeds minder op m'n gemak te voelen, hetgeen merkbaar was aan het licht briesend geluid, voortgebracht uit mijn beider neusgaten: lichte temperatuurverhoging (38.3°C). Tegen het vallen van de vlaggen, beiden nog minder dan een halve minuut speeltijd resterend, barstte de strijd in alle hevigheid los. Bloedstollende blunders en ijskoude voltrefers wisselden elkaar af. Met de vlag op vallen wist ik mijn tegenstander toch nog mat te zetten.

De barre tocht was volbracht.

Eindstand: 4-4.

Gezien de wisselende temperaturen geen gek resultaat. ☺



Standen externe competitie

jop dekker

KNSB tweede klasse A

| | | | |
|-------------------|---|---|-----|
| 1. Lewenborg | 5 | 9 | 26 |
| 2. Fischer Z 1 | 5 | 7 | 22 |
| 3. Unitas 1 | 5 | 6 | 22 |
| 4. Caïssa 1 | 5 | 6 | 20½ |
| 5. Amstelveen 2 | 5 | 5 | 21 |
| 6. Haren | 5 | 5 | 21 |
| 7. Tal 1 | 5 | 5 | 20½ |
| 8. Apeldoorn | 5 | 4 | 16 |
| 9. Phil/Leeuw 2 | 5 | 3 | 19 |
| 10. vBerkel/BSG 2 | 5 | 0 | 12 |

KNSB derde klasse A

| | | | |
|------------------|---|---|-----|
| 1. Caïssa 2 | 5 | 9 | 27 |
| 2. Grasmatt 1 | 5 | 8 | 25½ |
| 3. Tal 2 | 5 | 8 | 24 |
| 4. VAS/ASC 1 | 5 | 7 | 21 |
| 5. Amersfoort 2 | 5 | 5 | 20 |
| 6. Unitas 2 | 5 | 4 | 20½ |
| 7. Groningen 3 | 5 | 4 | 19½ |
| 8. ZSG | 5 | 3 | 15½ |
| 9. O en O Kampen | 5 | 2 | 16½ |
| 10. Phil/Leeuw 3 | 5 | 0 | 10½ |

SGA promotieklasse

| | | | |
|----------------|---|---|-----|
| 1. Caïssa 3 | 5 | 9 | 22 |
| 2. DOS A'dam 2 | 5 | 8 | 23½ |
| 3. Probleem 1 | 4 | 5 | 18½ |
| 4. Amstel 1 | 5 | 5 | 21½ |
| 5. Raadsheer 1 | 5 | 5 | 20 |
| 6. Isolani 1 | 4 | 2 | 15½ |
| 7. Euwe 3 | 4 | 2 | 12 |
| 8. Probleem 2 | 4 | 0 | 11 |

SGA tweede klasse D

| | | | |
|------------------|---|---|-----|
| 1. Caïssa 4 | 4 | 7 | 18 |
| 2. Fischer Z 2 | 4 | 6 | 20½ |
| 3. ODI 1 | 4 | 5 | 16½ |
| 4. Es '80 1 | 4 | 4 | 16 |
| 5. Isolani 2 | 4 | 4 | 16 |
| 6. KLM/Pegasus 1 | 4 | 3 | 15 |
| 7. DCG 3 | 4 | 2 | 12½ |
| 8. VKVC 1 | 4 | 1 | 12½ |

SGA tweede klasse A

| | | | |
|-----------------|---|---|-----|
| 1. Abcoude 1 | 4 | 6 | 17 |
| 2. Caïssa 5 | 5 | 6 | 22 |
| 3. Nieuwendam 3 | 5 | 6 | 20½ |
| 4. Tal 5 | 4 | 5 | 18 |
| 5. Euwe 6 | 4 | 4 | 16½ |
| 6. Amstelveen 5 | 4 | 4 | 15 |
| 7. VAS/ASC 3 | 4 | 3 | 14½ |
| 8. DCG 5 | 4 | 0 | 12½ |

SGA tweede klasse C

| | | | |
|-----------------|---|---|-----|
| 1. Raadsheer 3 | 4 | 7 | 22 |
| 2. Pion 2 | 4 | 6 | 17½ |
| 3. Probleem 3 | 4 | 6 | 16 |
| 4. Es '80 2 | 4 | 4 | 17 |
| 5. Grasmatt 3 | 4 | 4 | 16½ |
| 6. TOZ 1 | 4 | 4 | 14 |
| 7. Caïssa 6 | 4 | 1 | 12 |
| 8. Amstelveen 6 | 4 | 0 | 13 |

SGA derde klasse D

| | | | |
|----------------|---|---|----|
| 1. Gambit 1 | 4 | 8 | 25 |
| 2. VAS/ASC 4 | 3 | 4 | 13 |
| 3. Almere 5 | 4 | 4 | 18 |
| 4. Landsmeer 1 | 4 | 4 | 17 |
| 5. Caïssa 7 | 4 | 4 | 16 |
| 6. ABN/Amro 1 | 3 | 2 | 10 |
| 7. DOS A'dam 5 | 3 | 2 | 9½ |
| 8. DCG 6 | 3 | 0 | 3½ |

SGA vierde klasse B

| | | | |
|-----------------|---|---|-----|
| 1. Pion 4 | 4 | 8 | 20½ |
| 2. Grasmatt 6 | 4 | 6 | 21 |
| 3. Isolani 3 | 4 | 6 | 20½ |
| 4. Probleem 6 | 4 | 4 | 14 |
| 5. Caïssa 8 | 4 | 3 | 16½ |
| 6. Raadsheer 7 | 4 | 3 | 14½ |
| 7. ASSV 2 | 4 | 2 | 12 |
| 8. Bovenkamer 1 | 4 | 0 | 9 |

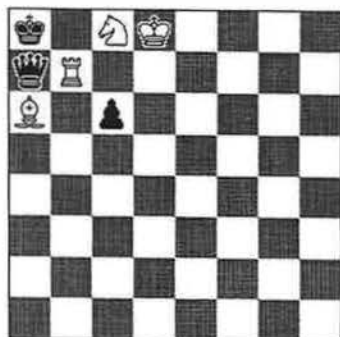


Prof. Van Hulst doceert

Denkwerk voor Caissaleden

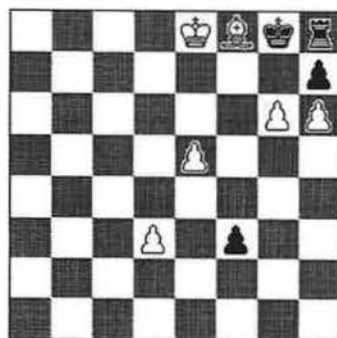
Na mijn nogal uitvoerige beschouwingen over Daniël Noteboom en het Groningse Staunton-toernooi, vraag ik nu uw aandacht voor enkele m.i. interessante praktische opgaven.

Ik begin eenvoudig. In de volgende stand kan wit steeds in twee zetten mat geven.



- | | |
|---------------|--------------|
| 1. Kc7, Dxb7+ | 2. Lxb7 mat |
| 1. Kc7, Db8+ | 2. Txb8 mat |
| 1. Kc7, Dxa6 | 2. Tb8 mat |
| 1. Kc7, Db6+ | 2. Pxb6 mat |
| 1. Kc7, c5 | 2. Txa7 mat. |

In de volgende opgave is de oplossing het naspelen meer dan waard, want de winstgang is werkelijk verbluffend.



Een eerste blik op de stelling waarschuwt al, dat zwart op pat kan spelen. De oplossing begint met een zet die zwart blijkbaar in dit voornemen helpt, nl. **g6-g7**. Zwart heeft nog één zet, nl. **f3-f2**. Dan vervolgt wit met een werkelijke probleemzet, **Lf8-e7**. Wederom heeft zwart maar één zet, **f2-f1D**. Wit blijft het geniaal doen door **Lf6** te spelen: dreigt mat door **g7xh8D**. Zwart kan dit mat slechts pareren door de pasgeboren dame weer te offeren: **Df1xf6**. Speelt wit nu het voor de hand liggende **e5xf6**, dan staat zwart pat. Vandaar dat wit **g7xh8D+** speelt, waarop zwart deze dame onmiddellijk neemt, dus **Df6xh8**. Nu volgt de laatste probleemzet: **d3-d4!!** Zwart moet nu zetten, maar kan dat niet met de koning; de dame die slechts drie zetten kan doen, moet wederom zichzelf offeren: of **Dh8-g7** of **Dh8-f6** of **Dh8xe5+** en wit wint op zijn slofjes. Ook als zwart de dame op h8 met de koning had genomen, is het afgelopen door **e5xf6**. Ik acht dit een zeldzaam staaltje van schaakschoonheid.

Nog een derde voorbeeld, een partijstelling. Niet zo ingewikkeld als de voorgaande, maar toch verre van eenvoudig.



g6+!
Na **Dg6** volgt dan **Dh3(4)** en **Pe7**.
Na **Kh8** volgt **Dh3** enz.
Na **Kg8** volgt ook **Dh3** met gelijk gevolg.
Na **fg6** volgt weer **Dh3** en **Ph6** met dameverlies.

Schaakbord voor 3 spelers

Johan van der Klauw
Uit *Het Parool* van 30 december 1996

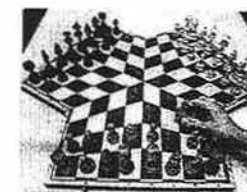
Een zekere heer Khia Rasmussin heeft een schaakspel voor drie personen ontworpen meld het Britse blad *The Times*. Het spel is uitgebreid getest door zowel schoolkinderen als grootmeesters en wordt volgens *The Times* op de markt gebracht. Deze meneer Rasmussin is op het idee gekomen omdat hij eens met twee personen enkele weken ingesneeuwd heeft gezeten met als ontspanning één schaakbord. Dat droeg niet bij tot een prettige sfeer omdat er altijd een moest toekijken. Het schaakbord telt 96 zwarte en witte velden in plaats van 64, verdeeld over drie vijfhoeken. De 16 stukken van iedere speler zijn hetzelfde als bij een normaal schaakspel, alleen zijn er nu drie kleuren; rood, wit en zwart. De opzet en de

Het roken

Roken tijdens het schaken is al 150 jaar een probleem. Veel Caïssaleden menen dat het nu pas actueel is geworden, maar ik help hen uit de droom. Ongeveer 80 jaar geleden had de toernooi-leiding bepaald dat in de toernooizaal niet gerookt mocht worden. Maar in de partij tussen Lasker (die een fervent roker was) en Nimzowitsch haalde Lasker, die toen wereldkampioen was, een grote sigaar uit zijn binnenzak en stak deze in zijn mond. Nimzowitsch snelde in ijlt tempo naar de wedstrijdleider om zich te beklagen. Toen men Lasker op het wedstrijdreglement opmerkzaam maakte, antwoordde deze doodleuk: "Ik heb de sigaar alleen maar in mijn mond genomen, maar hem niet aangestoken, want in het schaken is de dreiging soms sterker dan de uitvoering".

√

meeste regels zijn ook hetzelfde gebleven, je tegenstander schaak en mat te zetten. Een speler die het midden van het bord bereikt kan kiezen één of beide aan te vallen. Volgens de directeur Georg Barret van de firma die het spel in de handel brengt hebben kinderen de opzet sneller door dan volwassenen. Topspelers merkten dat ze weinig hadden aan de kennis van openingen en verdediging. Overigens is deze meneer Rasmussin niet de eerste die een spel voor drie schakers heeft ontworpen, dat blijkt al in 1722 te zijn geweest. Tot besluit wil ik alle leden en bestuur van Caissa een heel plezierig en succesvol 1997 toewensen.





HET LAATSTE KOOP TJUCHEM TOERNOOI

Kees Sterrenburg

In december werd in Groningen het laatste Koop Tjuchem toernooi gehouden.

Het laatste omdat de sponsor het voor gezien houdt. Nu heeft de organisatie in Groningen al vaker een sponsor verloren en men verwacht dan ook snel een nieuwe geldschieter te vinden. Laten we 't hopen. Want samen met Lost Boys in Antwerpen is 't een van de best georganiseerde toernooien die ik ken.

Zo is de speelzaal steeds in optimale conditie. Iedere speler - hoe hoog of laag deze ook speelt - heeft een eigen naambordje met vermelding van nationaliteit en rating. Er is een flinke analyseruimte (vlak bij de bar natuurlijk). En ik heb nog nooit meegemaakt dat er een klok niet was opgedraaid. Bovendien, als je op tijd inschrijft kun je voor f45,- inclusief ontbijt slapen in hetzelfde hotel als de meesters en grootmeesters; het Mercure Hotel op vijf passen gelegen van de toernooi-zaal. Je moet dan ook niet gek opkijken als Korchoi bij het ontbijt tegenover je komt zitten. Of dat je met Short in de lift staat. Of wanneer je Timman tijdens een ochtendwandeling tegen het lijf loopt. Het zijn geen wereldschokkende dingen, maar het maakt het toernooi leven een stukje smeùiger.

Een ander sterk punt van Groningen is dat het een toernooi met voor elk wat wils is. Je kunt deelnemen in het 11 ronden durende Open - Grootmeestertoernooi zoals Karel van der Weide, Benno Pel en Hans de Vilder namens Caissa deden. Er is een open A en een



Open B toernooi dat tien ronden duurt. Hierin werd deelgenomen door Michael Wunnink, Michiel Pos, Theo Weijers en Erik van Tuyl. Tenslotte zijn er zowel voor als na de kerst mini - toernooien van 5 ronden.

Hierin kwamen uit: Jeanne Potters, Mirjam Klijnkramer, Hans Dirks, Ed Leuw en ondergetekende. En als je niet wilt deelnemen, kun je altijd nog een dagje op en neer om de grootmeesters van zeer dichtbij te zien spelen.

Behalve uitstekend georganiseerd en voor iedereen geschikt, is het toernooi in Groningen ook een van de leukste dat ik ken. Dat komt misschien vooral omdat ik er altijd goed scoor. Maar 't zit hem toch ook in de stad Groningen.

En dan bedoel ik niet zozeer het uitgaansleven aldaar (zoals u wellicht weet sluiten de cafés in Groningen pas als de gasten dicht gaan) maar meer de sfeer in en van de stad.

Groningen is nog niet zo ingewikkeld als Amsterdam, maar ook niet zo kleinburgerlijk als Leeuwarden of Winterswijk. Het leven is er nog te begrijpen en te overzien. De winkelstraten zijn nog niet Verblokkeerd en Verlampenierd. De draagbare telefoon heeft er zijn nietsontziende opmars nog niet gemaakt. De taxichauffeurs rijden beschaafd en zijn al even keurig gekleed. En je krijgt er nog een bon - bon bij de koffie. Die je vervolgens natuurlijk niet opeet, maar het gaat om het gebaar. Met andere woorden, Groningen is nog een goede stad. Zo'n stad om te koesteren.

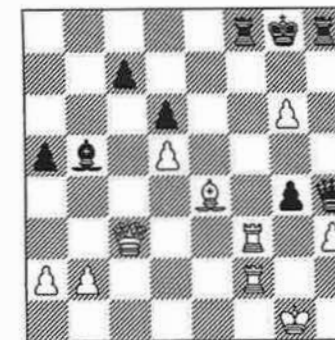
In zo'n toernooi, met zulke omstandigheden, is de kans op goede resultaten groter. En het verging een aantal Caissianen dan ook uitstekend dit jaar.

Neem Karel van der Weide, die er z'n derde meesterresultaat behaalde. (Helaas is z'n rating nog niet hoog genoeg voor de titel, maar dat zal vast niet lang meer duren.) Of naar Hans de Vilder die een magere start helemaal goed maakte en een prachtig resultaat van 5½ uit 11 behaalde. Of Michael Wunnink die met 6½ uit 9 de gedeelde derde prijs won in Open A.

Of wat te denken van Jeanne Potters die in Mini D een score van 4 uit 5 behaalde. En Ed Leuw die met 3 uit 5 ook blij met z'n resultaat was.

Minder tevreden over hun resultaten waren Theo Weijers, Mirjam Klijnkramer, Hans Dirks en Erik van Tuyl, maar gelukkig hebben ze - voor zover ik begreep - wel een prima tijd gehad. Van Tuyl kon zelf het hardst lachen om een ongelofelijke knoeipartij uit de laatste ronde waarin hij zich op een verschrikkelijke manier mat liet zetten. Hij bleef 'm maar op het bord zetten.

Zelf behaalde ik 4 uit 5 in Mini - B. In de laatste ronde speelde ik tegen de uiteindelijke winnaar. Tijdens de partij stond ik voor een groot dilemma. Mijn tegenstander had de nacht tevoren zoveel gedronken dat zijn kegel alle kanten - maar toch vooral de mijne - opwoei. Aan de ene kant wil je enorm graag van die allesverpestende walm af. Aan de andere kant weet ik uit eigen ervaring dat die man zich ontzettend klote moet voelen. Op zo'n moment ruik je letterlijk en figuurlijk bloed. Door overmoedig opreden mijnerzijds werd de partij uiteindelijk toch remise.



Sterrenburg - Mohr. Zwarts laatste zet was h5x g4. Hetgeen niet zo'n beste is want na 31. Tf3-f7 Dh4-h6. 32. Tf7-h7, Tf8 x f2 konden de stukken weer in de doos wegens mat op de volgende zet.

Elders in dit nummer treft u nog enkele partijen aan van deelnemers in Groningen. Ik kan u van harte aanbevelen volgend jaar ook deel te nemen, maar dat had u waarschijnlijk al begrepen. Koop Tjuchem is dood. Lang Leve Johan Zwanepol.

Schaken in Groningen

Ed Leuw

Wie vaak iets kwijtraakt kan ook vaak weer iets leuks kopen. Zo kocht ik dit jaar bij de Groningse VVV weer een linnen tasje met de tekst "Er gaat niets boven Groningen". En het moet gezegd, wat betreft schaaktoernooien gaat er weinig boven Groningen. Een immense verzameling schakers in de Martini hal speelt in de donkere dagen rond Kerst 5 of 10 ronden naast het gezinsleven, of ook wel vanwege teveel of te weinig gezinsleven. Traditioneel wordt het toernooi bezocht door vele Oost-Europeaanen. Vaak dankzij inspan-

ningen van de onvolprezen Heer Zwanepol doen er veel jonge talentjes mee. Aan het ontbijt deelden we een tafeltje met de 8-jarige Europeesche jeugdkampioen uit Azerbeidzjan. Aan het belendende tafeltje eet Kortschnoi -de echte groten in het schaak mogen rekenen op een voorkeursbehandeling- gerookte paling bij het ontbijt en aan de overkant zit Nigel Short grappen te maken tegen drie jonge dames, die zichtbaar onder de indruk zijn. Ietsje verderop staart Episjin in oneindige versten.

Een paar jaar geleden, toen de muur net was gevallen, kwamen er nog veel meer schilderachtige Russen. Voor een paar tientjes aan roebels kochten die een vliegticket. Aan de ontbijt tafel foerageerden ze voor de hele dag en overdag was het hard werken aan het schaakbord en met een handeltje in Russisch ongeregeld (blikjes kaviaar, flessen Wodka, Russische legerhorloges of verrekijkers en bonte snuisterijen) in de hal. Zo kocht ik een letterlijk oogverblindend schatkistje voor de somma van f 10 omdat ik geen verweer had tegen de handelaar die zijn waar aanpreeft met: "You are my very special friend, I make you a special price".

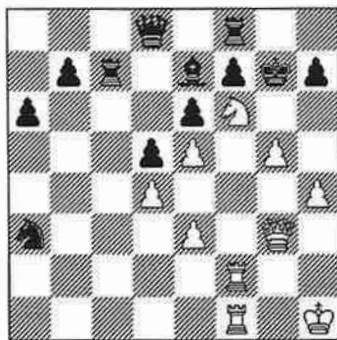
Het verging me dit jaar met 3 uit 5 redelijk in mini-groep C. Achteraf vraag ik me altijd af hoe mijn partijen zouden zijn geëindigd wanneer mijn eerste opzichtige misgreep of die van mijn tegenstander resoluut zou zijn afgestraft. Het wonderbaarlijke vind ik altijd dat dit voor je eindresultaat in een toernooi meestal niet zoveel zou hebben uitgemaakt. Zo ook weer in Groningen. De eerste partij eindigde na een geheel onterecht stukoffer van mijn tegenstander in remise, de tweede won ik omdat de 'winnende slotcombinatie' van mijn tegenstander faalde op een kleinigheidje, de derde werd remise omdat ik geen energie meer had om een gewonnen eindspel uit te spelen en in de vierde partij gaf ik in zeer voordelige stelling een toren weg en verloor dus. Verreweg het aardigst was nog

mijn laatste partij, alhoewel die ook niet bepaald 'correct' te noemen was.

In de trein terug probeerden Kees S., Hans D. en mijn collega uit Den Haag Adri V. tevergeefs aan te tonen dat ik in het eindspel mat gezet had moeten worden. Thuisgekomen liet Oom Fritz 4 onverbiddelijk zien dat ze gelijk hadden. Alweer geen meesterwerk, maar wel een onderhoudend partijtje. Oom Fritz doet de analyse.

\
Ton den Ouden - Ed Leuw
Groningen, 1996, ronde 5

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Pc6 5.Pf3 Ld7 6.a3 Tc8 7.Le2 cxd4 8.cxd4 Pge7 9.b4 Db6 10.Le3 Pf5 11.0-0 a6 12.g4 Pxe3 13.fxe3 Pa7 14.Pbd2 Lb5 15.De1 Le7 16.h4 Lxe2 17.Dxe2 0-0 18.g5 Db5 19.Df2 Dd3 20.Tfd1 Pb5 21.Pf1 De4 22.Pg3 Dc2 23.Td2 Dc3 24.Tf1Pxa3 25.Ph2 Lxb4 26.Te2 Dc7 27.Ph5 Le7 28.Pg4 Dd8 29.Dg3 Kh8 30.Tef2 De8 31.Kh1 Tc7 32.Pxg7 Kxg7 33.Pf6 Dd8? Na lange overweging, maar wel ernstig fout.



33. ... Dc8 lijkt alle problemen voor zwart op te lossen [33...Dc8 34.Dg4 Tc1 35.Dh5 Lxf6 36.Dh6+ Kh8 37.Txf6 Kg8 38.T6f3 Txf1+ 39.Txf1 Dc2 40.Dh5 Dg6 41.Dxg6+ hxg6] 34.Dg4 Pc4 35.Pxh7! Pxe3 [35...Kxh7? 36.Txf7+ Kg8 37.Dh5 Txf7

38.Txf7 Lxg5 39.Dh7] 36.Txf7?? En hier gaat wit de mist in. Hij zou winnen na 36. Dh5Bv: [36.Dh5Pxf1 37.Dh6+ Kg8 38.Pf6+ Lxf6 39.exf6] 36...Txf7 37.Txf7+ Kxf7 38.Dh5+ Kg8 39.Dh6 Tc1† 0-1

Partij Van den Bos - Hans Dirks.
Groningen, 30.12.96

1. c4,Pf6 2.Pc3,g6 3. g3,Lg7 4. Lg2, e5 5. Pf3,d6 6. 0-0, 0-0 7. d3,c6 8. Ld2,Lg4 9. h3,Lf3x 10. Lf3x,Dd7 11.Lg2,Pa6 12. Tb1,Pc7 13. b4,d5 14. cd5,cd5 15. Db3,h6 16. b5,b6 17. a4,Tfd8 18. Pa2,Pe6 19. Pb4,Pc5 20. Da2,Kh7 21. Pc6,Te8 22. Lb4,a6 23. Dc2,Lf8 24. Lc3,d4 25. Lb2,Tac8 26. Tfc1,Ld6 27. Dd1,De6 28. La1,a5 29. Tc4,Ph5 30. Tbc1,f5 31. Lb2,Pf6 32. La3,Pd5



33. Lb2,Tf8 34. Kh2,h5 35. h4,Pf6 36. Kg1,Pg4 37. La3,f4 38. Lc5x,Lc5x 39. Pa5x,fg3 40. Lh3,gf2+ 41. Kh1,Df6 0-1

Chess Report op Salto

Jeroen Hoogenboom

Schaak Magazine berichtte er slechts summier over, vandaar in Caissanieuws een wat uitgebreidere toelichting: het schaakuur op Salto.

Murielle Clement en Richard Newman produceren samen het programma Chess Report. Zij verzorgen nu wekelijks op het Amsterdamse Salto kanaal (niet te verwarren met A'dam 1 of AT5: Amsterdam heeft drie lokale kanalen) een uur lang diverse onderwerpen over de schaaksport. Murielle Clement is in de schaakwereld overigens geen onbekende: zij is de componiste van de mini-opera Sketches of Chess, die onlangs in het Nieuwe de la Mar-theater werd opgevoerd.

Chess Report verzorgde al veel langer schaakuitzendingen op Salto die echter steeds een onderdeel vormden van een groter pro-

gramma. Nu hebben ze dus een eigen uur. Uitzendtijd (een beetje ongelukkig op): dinsdags, om 18.00 uur of om 24.00 uur, dit wisselt elke week. Programma wordt niet herhaald. Uitzendschema: dinsdag 4 februari: 18.00 uur, 11 feb. 24.00 uur, 18 feb. 18.00 uur, enzovoort. Programma-overzicht van Salto is te zien op Salto's teletekst.

Items dinsdag 28 januari waren,

- Interview Jan Timman (deel II)
- Wijk aan zee, Opening
- Leo Diepstra, schaken in de kunst
- Computerschaak met Jaap van den Herik en Cock de Gorter

Aan ambitie ontbreekt het Chess Report trouwens niet: mocht het wereldkampioenschap in Kalmukkië doorgang vinden, dan reist het Chess Report-team ijskoud af naar Elista. Murielle Clement zegt zeker Iljoemzinov voor de camera te zullen halen. In de gaten houden dus, dat Chess Report.

Sjoerd de Vos: De laatste keer

Voetbalverslaggevers melden bij een saai wedstrijd, waarin beide elftallen weinig initiatief ontplooiën, vaak dat het wel een schaakpartij lijkt. Dat pleit niet voor hun kennis van het schaakspel.

Zo, dat heb ik maar weer eens mooi gezegd. Het is september 1996. Ik leg de laatste hand aan mijn proefschrift, en kijk de bijgevoegde stellingen nog eens door. Nog net op tijd besluit ik bovenstaande stelling ook op te nemen. Gek trouwens dat ik daar niet eerder aan heb gedacht. Al jaren erger ik me aan de wonderlijke wijze waarop vaak aan schaken wordt gerefereerd. Een televisieserie waaraan een nonchalant op een hoektafeltje neergezet schaakbord dat schijnbaar toevallig even in beeld komt een cultureel tintje moet geven. Een film waarin de hoofdrolspeler met een klap zijn dame verplaatst van g2 naar h5, daarbij volkomen ten onrechte 'mat' uitroept, en zo aan de bioscoopbezoeker duidelijk maakt veel slimmer te zijn dan zijn tegenstander, die natuurlijk de rol van slechterik speelt. Maar ach, dat is een soort opschepperij, het is wat kinderlijk, maar waarom zou ik me daar eigenlijk druk over maken? Veel erger zijn de wonderlijke vergelijkingen met het schaken. Ik heb een vooruitziende blik, en weet nu al dat in december de strijd tussen Milosevic en de demonstranten in Belgrado met een schaakspel vergeleken zal worden. Wat bedoelen ze daar nou toch in hemelsnaam mee. En dan die voetbalverslaggevers. Denken ze nou echt dat schaken een spel is waarbij de spelers elkaar langdurig liggen te beloeren, alleen achter hun eigen linies manoeuvreren, elk direct contact met de tegenstander vermijden, om op het eind onverwacht en een beetje sluipend toe te slaan? Wat een onzin.

Weten ze niet dat schaken een romantisch spel is, waarbij heel wat wordt afgeofferd, en heel wat strijd wordt geleverd? Kennen ze dan niet de partijen van de jonge Tal, die er altijd lekker op inhakte? Kennen ze Kasparov dan niet die, ik vind hem geen plezierig mens maar eerlijk is eerlijk, er meestal een prachtige agressieve stijl op na houdt? En hebben ze dan de fraaie overwinning gemist die ik net heb behaald op één van de sterkste spelers van Caissa; een partij waarin ik een pion, een stuk en een toren heb geofferd? Schaken is juist strijd. Natuurlijk, er zijn ook wel spelers die wat voorzichtiger zijn. En er schijnen zelfs mensen te zijn die de vreselijke zet spelen, al kan ik dat nauwelijks geloven. Maar gelukkig zijn dat maar uitzonderingen.

Het is ondertussen november. Ik heb net mijn proefschrift van de drukker gekregen, en deel het uit aan familie, vrienden en collega's. Die vinden het wel een aardig boek. 'Wat schrijf je duidelijk. Wat heeft Evelien een mooie tekening gemaakt. En wat een leuke stellingen. We zijn het er helemaal mee eens. Met die van de glasbakken. Maar ook met die van de voetbalverslaggevers. We hebben ons dat eigenlijk nooit zo gerealiseerd'.

In een vrolijke stemming kom ik de Oranjerker binnen. We gaan er vanavond weer een spannende en opwindende partij van maken. Ik heb wit, en speel het Morra-gambiet. En dan, oh nee he, oh nee. De vreselijke zet. Hij speelt 3 ... d3. Weg vreugde. Waarom kom ik ook naar de clubavond? Hebben die voetbalverslaggevers dan toch gelijk? Is schaken inderdaad een saai spel? Durven schakers inderdaad niets? Ik verlies snel. Een mooie matcombinatie van mijn tegenstander trouwens, maar ja, het is al te laat. De avond is al bedorven. Juist die zet. Ik heb mij dat natuurlijk zelf aangepreft, er worden vast wel vaker dergelijke zetten gespeeld, en het is ongetwijfeld vreselijk overdreven, maar deze zet

is de ultieme demonstratie van hoe ik niet wil schaken. Bier. Heel veel bier. Maar helpen doet het niet.

Beste d3-spelers. Wees niet boos of verdrietig. Ik bedoel het niet zo kwaad. Ik vind jullie aardig. Ik zal jullie voortaan met respect behandelen. Ik zal zelfs gewoon doorschaken als jullie die zet spelen. En natuurlijk zal ik jullie verslaan, maar dat terzijde. Maar het moet er nog één keer uit. Voor de allerlaatste keer. Die andere stelling over schaken bij mijn proefschrift:

Zwartspelers die het Morra-gambiet beantwoorden met 3 ... d3 horen in de schaakarena niet thuis.

UITSLAGEN RONDE 15

| | | |
|-----------------|-------|------------------|
| K. van de Weide | 1 - 0 | M. Wunnink |
| E. Osterwald | 0 - 1 | M. Leuw |
| N. Narings | Afgeb | H. de Vilder |
| W. de Kruiff | 0 - 1 | H. Schmitz |
| P. Schipper | 0 - 1 | P. Melford |
| J. Franssen | 0 - 1 | W. Moes |
| R. Zijlstra | 1 - 0 | J. Dekker |
| H. Jolles | ½ - ½ | A. van Dinteren |
| E. Beugelink | 1 - 0 | E. van Tuijl |
| J. Mulder | 0 - 1 | H. Trujillo |
| P. van der Werf | ½ - ½ | J. van der Maas |
| J. Lienos | 1 - 0 | C. O'Mahony |
| H. Kuyper | Afgeb | L. van Staden |
| J. Tanja | 1 - 0 | J. van der Klauw |
| A. Fichera | ½ - ½ | J. Potters |
| A. Wunnink | 1 - 0 | M. Ligtenberg |
| M. Klijnkramer | ½ - ½ | P. de Casparis |
| S. Kuypers | 0 - 1 | P. Laport |
| H. van Keulen | ½ - ½ | G. Lörinczy |

UITSLAGEN RONDE 16

| | | |
|----------------|-------|-----------------|
| H. de Vilder | 0 - 1 | K. van de Weide |
| M. Wunnink | 0 - 1 | M. Leuw |
| J. van Steenis | 1 - 0 | J. Spreeuw |
| A. Toby | 1 - 0 | N. Narings |
| H. Schmitz | 1 - 0 | P. Schipper |
| P. Melford | 1 - 0 | R. Kikkert |
| S. de Vos | 0 - 1 | H. Dirks |
| M. Niewenhuis | 1 - 0 | J. Franssen |
| S. Steemers | 0 - 1 | E. Osterwald |
| H. Uiterwijk | 1 - 0 | J. Dekker |
| F. Roes | ½ - ½ | J. van Hulst |
| J. Potters | 0 - 1 | P. Allaart |
| A. Bach | 0 - 1 | J. Könst |

| | | |
|---------------|-------|-----------------|
| H. Trujillo | 1 - 0 | J. van der Maas |
| E. Leuw | 1 - 0 | F. Oranje |
| B. Wijchgel | 0 - 1 | A. Wunnink |
| E. Petersma | ½ - ½ | P. Jonkman |
| W. Kraaij | 0 - 1 | L. Oomens |
| M. Ligtenberg | 1 - 0 | S. Kuypers |

UITSLAGEN RONDE 17

| | | |
|-----------------|-------|---------------------|
| A. Köhler | 1 - 0 | H. Schmitz |
| M. Leuw | 1 - 0 | K. van de Weide |
| J. van Steenis | 1 - 0 | E. Osterwald |
| P. Ruhe | 0 - 1 | M. Wunnink |
| H. de Vilder | 1 - 0 | R. Zijlstra |
| J. Spreeuw | 1 - 0 | D. Jansen |
| P. Melford | Afgeb | H. Dirks |
| M. Niewenhuis | 1 - 0 | S. de Vos |
| J. Kalma | ½ - ½ | A. van de Woestijne |
| H. Trujillo | ½ - ½ | S. Steemers |
| P. Schipper | 0 - 1 | P. Zonjee |
| E. Beugelink | 1 - 0 | A. van Dinteren |
| P. Allaart | 1 - 0 | J. van der Maas |
| J. Lienos | 0 - 1 | A. Bach |
| J. Franssen | 0 - 1 | R. Kikkert |
| E. Leuw | ½ - ½ | N. de Rijk |
| K. Sterrenburg | 0 - 1 | R. van het Kaar |
| P. van der Werf | Afgeb | E. van Tuijl |
| C. Simoons | 0 - 1 | R. van Slooten |
| A. Wunnink | 0 - 1 | J. Mulder |
| C. O'Mahony | 0 - 1 | J. Tanja |
| E. Petersma | 1 - 0 | J. Hoogenboom |
| P. Jonkman | 1 - 0 | G. Lörinczy |
| J. Potters | 0 - 1 | M. Klijnkramer |
| M. Ligtenberg | Afgeb | H. de Heer |
| H. van Keulen | 0 - 1 | S. Kuypers |
| J. Bruijn | 1 - 0 | J. van der Klauw |
| P. Heimans | 1 - 0 | W. Kraaij |

UITSLAGEN RONDE 18

| | | |
|-----------------|-------|------------------|
| A. Toby | Afgeb | A. Köhler |
| J. van Steenis | Afgeb | G. Rill |
| M. Wunnink | ½ - ½ | P. Melford |
| H. Schmitz | 1 - 0 | H. de Vilder |
| E. Osterwald | 0 - 1 | N. Narings |
| W. de Kruiff | 0 - 1 | W. Moes |
| P. Zonjee | Afgeb | R. Zijlstra |
| S. Steemers | 1 - 0 | E. Leuw |
| E. van Tuijl | 0 - 1 | H. Jolles |
| J. van Hulst | 0 - 1 | S. de Vos |
| J. Dekker | 0 - 1 | F. Roes |
| R. van het Kaar | 1 - 0 | P. van der Werf |
| H. Puyker | 1 - 0 | A. Wunnink |
| M. Klijnkramer | 0 - 1 | J. Franssen |
| M. Meijer | 0 - 1 | R. J. Schaper |
| J. van der Maas | ½ - ½ | H. Kuyper |
| E. Petersma | Afgeb | P. Koefoed |
| P. Heimans | 0 - 1 | B. Wijchgel |
| W. Kraaij | 0 - 1 | C. O'Mahony |
| J. Potters | 0 - 1 | C. Simoons |
| M. Gitzels | 0 - 1 | J. van der Klauw |



Leo Oomens

Het middenrif



Het betrekkelijke van de openingstheorie

In de laatste aflevering van ons Bondsblad las ik een aardige opmerking van Cor van Wijgerden, voormalig bondstrainer. Hij vond dat er tegenwoordig tijdens trainingen veel te veel aandacht werd besteed aan openingstheorie. Die jonge spelers zouden eerst maar eens moeten leren schaken. Minder theorie en meer praktijk.

In mijn eigen ogen is de openingstheorie typisch het speelterrein van de minder succesvolle schaker. Die hoopt door zich in de theorie te verdiepen uiteindelijk eens te winnen. Typisch iets voor mij dus.

Maar het geldt ook op grootmeesterlijk niveau. Er zijn tal van openingssystemen genoemd naar beroemde grootmeesters: Pirc, Poloegajevski, Velimirovic, Taimanov, Grünfeld, Marshall, Sjvesjnikov, Paulsen, Zaitsev, Naidorf. Maar waar zijn de Capablanca-opening, of de Euwe-verdediging, of de Kasparov-opening.

Behalve Steinitz en Aljechin hebben de echte wereldkampioenen nooit hun naam gegeven aan een heel openingssysteem. Binnen verschillende openingen, praten we wel over "de Fischer-zet" (Lc4 in het Siciliaans), of de Botwinnik-variant van het Nimzo-indisch, maar juist de sub-top onder de grootmeesters is erg actief in het onderzoek naar openingsvarianten en zij geven er hun naam aan.

De echte top-speler specialiseert zich ook

minder: hij speelt zoveel verschillende systemen en varianten dat het ondoenlijk is een systeem naar hem te noemen.

Maar wij, mindere goden onder elkaar, hebben nog veel te ontdekken in de openingstheorie en onze belangstelling is daarom voorlopig niet uitgeput.

Van Euwe hebben we allemaal geleerd dat het in de opening primair gaat om ontwikkeling van stukken, bezetting of controle van het centrum en misschien ook behoud van een flexibele pionnenstelling. In ons hart weten we wel dat dat betekent dat zowel wit als zwart moet proberen zijn beide centrum-pionnen twee velden vooruit te zetten. Dat maakt de loperdiagonalen vrij, hindert de paarden niet in hun ontwikkeling en bespeelt het centrum.

Voor de naïeve schaker moet het een vreemde gewaarwording zijn dat er op basis van dit uitgangspunt niet maar één opening is die als beste geldt (Fischers the best by test bijvoorbeeld), maar dat er een ware wildgroei aan openingsvarianten is ontstaan.

Sommige daarvan lijken zelfs strijdig met de verstandige uitgangspunten waarmee Euwe ons heeft opgevoed. Zo herinner ik mij de eerste keer dat ik de Caro-Kann verdediging tegen me kreeg. Jaren geleden in een partij tegen Piet van Ammers, die nu al weer jaren niet meer op Caïssa te zien is. Op mijn 1. e4 speelde Piet dus 1. ... c6. En ik zette daar direct een vraagteken achter.

Waarom? Die zet beantwoordt maar in heel weinig opzichten aan wat van een goede openingszet mag worden verwacht. Weliswaar zorgt de pion op c6 voor controle op veld d5, maar die eerste zet maakt geen loperdiagonaal open en blokkeert ook nog eens het natuurlijke veld waar het paard op b8 naar toe moet.

Stomme zet dus. Het behoeft geen betoog dat ik die partij kansloos verloor. Maar zijn daarmee de argumenten tegen die zet ook ongel dig?

Of neem een andere opening, het Frans. Toen ik nog alleen in huiskamers schaakte, speelde in mijn vriendenkring maar een enkeling Frans. Zonder daar iets vanaf te weten, maar gesteund door optimisme en opportunisme, kostte het nooit moeite om te laten zien dat het geen goed idee is om de witte velden loper op te sluiten met e6.

Nog een voorbeeld: wat bezielt de spelers toch die Scandinavisch op het bord brengen? Na 1. e4, d5. 2. exd5, Dxd5 wordt die veel te haastige dame gedwongen uit te wijken naar a5 en vervolgens moet zij toch weer terug naar d8 of c7. Een omweg van een zet of drie. En in die tussentijd heeft wit een enorme voor-sprong genomen in ontwikkeling. Slechte opening.

Maar kennelijk is er meer aan de hand dan de eenvoudige lessen van Euwe ons leerden. In ieder van die op het eerste gezicht dubieuze openingen, gaat het om een doel dat pas op langere termijn in zicht komt. Voor dat langere-termijn-doel is strategisch inzicht nodig. Je moet weten waar het omgaat bij een gekozen opening. En daarbij gaat het er meer om

in wat voor een soort middenspel je terecht wilt komen, of zelfs in wat voor soort eindspel, dan om hoe snel je de eerste doelen van Euwe hebt verwezenlijkt.

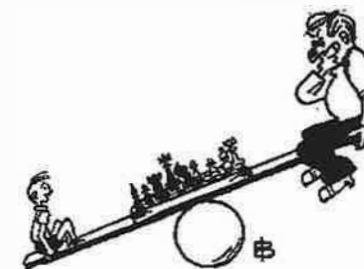
Het gaat niet zozeer om de opening, maar om de Ideas behind the openings. Reuben Fine heeft onder die titel een openingsboek geschreven, dat zelfs antikwarisch niet meer te vinden is. Maar de meeste openingsboeken die je nu kunt krijgen proberen ook inzicht te geven in het waarom van de gegeven varianten.

Daarmee zijn we een eind weg van de dunne boekjes van Euwe die van iedere opening meestal maar een zet of vijftien bespreekt en dan zoiets zegt als: beide partijen hebben kans. Moderne openingsboeken zien zich al gauw gedwongen om hele partijen tot ver in het middenspel te volgen. Nunn laat zijn computer dan ook nog eens de eindspelen die daarop volgen uit-analyseren.

En wij maar hopen dat we zo'n eindspel op het bord krijgen. Nee, die van Wijgerden is nog niet zo gek. We moeten eerst maar eens leren schaken.

UITSLAGEN RONDE 19

| | | |
|------------------|-------|-----------------|
| K. van de Weide | 1 - 0 | P. Melford |
| M. Leuw | 1 - 0 | A. Toby |
| M. Wunnink | ½ - ½ | H. Schmitz |
| G. Rill | Afgeb | H. de Vilder |
| R. Zijlstra | 0 - 1 | D. Jansen |
| W. Moes | Afgeb | H. Uiterwijk |
| E. Osterwald | 1 - 0 | J. Könst |
| A. vd Woestijne | 0 - 1 | H. Jolles |
| H. Trujillo | 1 - 0 | M. Klijnkramer |
| F. Oranje | 0 - 1 | J. Dekker |
| E. van Tuij | 0 - 1 | R. Kikkert |
| J. van der Maas | 0 - 1 | H. Puyker |
| J. Tanja | 0 - 1 | P. van der Werf |
| B. Wijchgel | 1 - 0 | C. Simoons |
| J. Potters | 0 - 1 | L. Oomens |
| J. van Rixel | 0 - 1 | M. Meijer |
| S. Kuypers | 0 - 1 | G. Lörinczy |
| P. Heimans | 1 - 0 | H. van Keulen |
| J. van der Klauw | 1 - 0 | W. Kraaij |

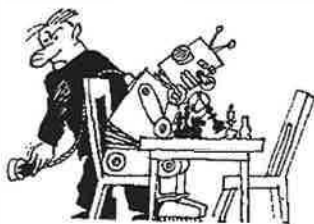


RANGLIJST NA RONDE 19

| Pl. | Nr. | Speler | Part | +/+/= | -/- | Pnt | Zw | % | G/T | G/S | Elo | Tpr | Kzr | Wrd | |
|-----|-----|---------------------|--------|-------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------|------|------|------|-----|
| 1 | 4 | A. Köhler | 15+110 | 4 | 1 | 12 | -2 | 80 | 15 | 165 | 2254 | 2331 | 2989 | 220 | |
| 2 | 1 | K. van de Weide | 12 | 10 | 1 | 1 | 10½ | 87 | 17 | 177 | 2433 | 2418 | 2851 | 219 | |
| 3 | 2 | M. Leuw | 13+29 | 2 | 2 | 10 | -1 | 76 | 21 | 152 | 2124 | 2189 | 2674 | 218 | |
| 4 | 15 | J. van Steenis | 18+111 | 1 | 6 | 11½ | -1 | 63 | 22 | 125 | 2031 | 2072 | 2529 | 217 | |
| 5 | 26 | A. Toby | 15+19 | 1 | 5 | 9½ | +2 | 63 | 15 | 130 | 2097 | 2170 | 2504 | 216 | |
| 6 | 7 | M. Wunnink | 18+18 | 6 | 4 | 11 | +1 | 61 | 21 | 122 | 2078 | 2082 | 2483 | 215 | |
| 7 | 5 | H. de Vilder | 16+28 | 3 | 5 | 9½ | | 59 | 14 | 122 | 2031 | 2079 | 2428 | 214 | |
| 8 | 45 | H. Schmitz | 16 | 10 | 2 | 4 | 11 | 68 | 34 | 127 | 2035 | 2094 | 2417 | 213 | |
| 9 | 32 | P. Ruhe | 18 | 9 | 4 | 5 | 11 | -2 | 27 | 118 | 1807 | 1942 | 2324 | 212 | |
| 10 | 10 | W. Fokkink | 11+17 | 2 | 2 | 8 | | 72 | 31 | 137 | 2083 | 2118 | 2293 | 211 | |
| 11 | 11 | J. Spreeuw | 7+1 | 4 | 2 | 1 | 5 | 71 | 17 | 145 | 2245 | 2113 | 2287 | 210 | |
| 12 | 44 | G. Rill | 12+27 | 1 | 4 | 7½ | | 62 | 16 | 127 | 2172 | 2093 | 2256 | 209 | |
| 13 | 12 | N. Narings | 12+18 | 1 | 3 | 8½ | -1 | 70 | 32 | 132 | 2137 | 2086 | 2249 | 208 | |
| 14 | 41 | D. Jansen | 11 | 8 | | 3 | 8 | -1 | 72 | 34 | 135 | 1714 | 1862 | 207 | |
| 15 | 31 | P. Melford | 16+18 | 3 | 5 | 9½ | -1 | 59 | 24 | 116 | 2000 | 2040 | 2204 | 206 | |
| 16 | 30 | H. Dirks | 11+16 | 2 | 3 | 7 | -2 | 63 | 22 | 125 | 1780 | 1930 | 2143 | 205 | |
| 17 | 65 | M. Niewenhuis | 5 | 5 | | 5 | +1 | 100 | 34 | 187 | 1799 | 2210 | 2090 | 204 | |
| 18 | 67 | W. Moes | 9+2 | 6 | 3 | 6 | +1 | 66 | 24 | 130 | 1766 | 2038 | 2068 | 203 | |
| 19 | 9 | E. Osterwald | 15 | 7 | 2 | 6 | 8 | +1 | 53 | 16 | 109 | 2013 | 1960 | 2064 | 202 |
| 20 | 122 | R. Zijlstra | 15+18 | 1 | 6 | 8½ | | 56 | 26 | 109 | 1800 | 1983 | 2056 | 201 | |
| 21 | 104 | H. Uiterwijk | 13+18 | 1 | 4 | 8½ | | 65 | 43 | 116 | 1780 | 1909 | 2038 | 200 | |
| 22 | 51 | J. Kalma | 15 | 8 | 2 | 5 | 9 | +1 | 60 | 40 | 109 | 1645 | 1874 | 2000 | 199 |
| 23 | 71 | S. Steemers | 16 | 8 | 3 | 5 | 9½ | +2 | 59 | 43 | 105 | 1652 | 1734 | 1992 | 198 |
| 24 | 17 | D. Colmer | 8 | 5 | | 3 | 5 | 62 | 23 | 123 | 1792 | 2003 | 1917 | 197 | |
| 25 | 6 | H. Jolles | 9 | 5 | 2 | 2 | 6 | -1 | 66 | 32 | 125 | 2213 | 2139 | 1914 | 196 |
| 26 | 18 | S. de Vos | 18 | 9 | | 9 | 9 | 50 | 28 | 97 | 1951 | 1820 | 1900 | 195 | |
| 27 | 62 | P. Zonjee | 12+16 | 1 | 5 | 6½ | -1 | 54 | 48 | 93 | 1712 | 1804 | 1833 | 194 | |
| 28 | 123 | E. Beugelink | 9 | 6 | 1 | 2 | 6½ | -1 | 72 | 59 | 117 | 1900 | 1864 | 1832 | 193 |
| 29 | 46 | F. Roes | 13 | 5 | 5 | 3 | 7½ | -1 | 57 | 45 | 100 | 1756 | 1806 | 1829 | 192 |
| 30 | 16 | P. Schipper | 16 | 8 | 1 | 7 | 8½ | | 53 | 44 | 94 | 1963 | 1807 | 1802 | 191 |
| 31 | 64 | W. de Kruiff | 15 | 7 | 1 | 7 | 7½ | +1 | 50 | 27 | 97 | 1700 | 1749 | 1801 | 190 |
| 32 | 59 | P. Allaart | 14+16 | 2 | 6 | 7 | -1 | 50 | 46 | 88 | 1848 | 1704 | 1782 | 189 | |
| 33 | 77 | T. Weijers | 8+1 | 3 | 4 | 1 | 5 | +3 | 62 | 38 | 113 | 1876 | 1858 | 1779 | 188 |
| 34 | 55 | J. Könst | 16 | 6 | 3 | 7 | 7½ | | 46 | 39 | 84 | 1587 | 1698 | 1759 | 187 |
| 35 | 14 | H. Trujillo | 17 | 10 | 1 | 6 | 10½ | +1 | 61 | 61 | 98 | 1798 | 1847 | 1741 | 186 |
| 36 | 47 | A. van de Woestijne | 8 | 4 | 1 | 3 | 4½ | | 56 | 24 | 110 | 1968 | 1984 | 1734 | 185 |
| 37 | 27 | A. Bach | 16 | 7 | 2 | 7 | 8 | +2 | 50 | 45 | 88 | 1790 | 1702 | 1712 | 184 |
| 38 | 3 | A. Lont | 7 | 4 | 1 | 2 | 4½ | -1 | 64 | 41 | 115 | 2246 | 2045 | 1687 | 183 |
| 39 | 13 | J. Dekker | 15 | 6 | 9 | 6 | -1 | 40 | 26 | 78 | 1768 | 1767 | 1663 | 182 | |
| 40 | 23 | R. Kikkert | 3 | 2 | | 1 | 2 | -3 | 66 | 40 | 119 | 2066 | 1954 | 1660 | 181 |
| 41 | 42 | E. Leuw | 17+16 | 5 | 6 | 8½ | | 50 | 53 | 84 | 1675 | 1673 | 1626 | 180 | |
| 42 | 70 | J. Meuleman | 9 | 5 | 1 | 3 | 5½ | -3 | 61 | 60 | 98 | 1653 | 1681 | 1616 | 179 |
| 43 | 29 | A. van Dinteren | 14 | 5 | 4 | 5 | 7 | | 50 | 49 | 86 | 1787 | 1767 | 1600 | 178 |
| 44 | 21 | R. van het Kaar | 4 | 3 | | 1 | 3 | +2 | 75 | 37 | 138 | 2170 | 2266 | 1588 | 177 |
| 45 | 54 | J. van Hulst | 13 | 4 | 5 | 4 | 6½ | +1 | 50 | 50 | 86 | 1700 | 1698 | 1577 | 176 |
| 46 | 58 | N. de Rijk | 14 | 5 | 2 | 7 | 6 | | 42 | 32 | 79 | 1741 | 1798 | 1554 | 175 |
| 47 | 126 | N. Kruyt | 4 | 3 | | 1 | 3 | | 75 | 44 | 133 | 1750 | 1956 | 1548 | 174 |
| 48 | 100 | H. Puyker | 6 | 4 | | 2 | 4 | | 66 | 66 | 102 | 1345 | 1742 | 1540 | 173 |
| 49 | 73 | P. van der Werf | 14+35 | 3 | 6 | 6½ | -1 | 46 | 58 | 75 | 1500 | 1606 | 1518 | 172 | |
| 50 | 88 | F. Oranje | 15 | 6 | 1 | 8 | 6½ | -1 | 43 | 64 | 68 | 1553 | 1409 | 1507 | 171 |

| Pl. | Nr. | Speler | Part | +/+/= | -/- | Pnt | Zw | % | G/T | G/S | Elo | Tpr | Kzr | Wrd | |
|-----|-----|-----------------|-------|-------|-----|-----|----|-----|-----|-----|------|------|------|------|-----|
| 51 | 48 | J. Franssen | 16 | 6 | 3 | 7 | 7½ | 46 | 48 | 80 | 1787 | 1723 | 1500 | 170 | |
| 52 | 76 | R. van Slooten | 6 | 2 | 4 | | 4 | 66 | 67 | 102 | 1700 | 1835 | 1487 | 169 | |
| 53 | 36 | J. Mulder | 14 | 7 | 2 | 5 | 8 | 57 | 72 | 85 | 1900 | 1751 | 1471 | 168 | |
| 54 | 82 | J. Titulaer | 12 | 5 | 2 | 5 | 6 | 50 | 71 | 75 | 1575 | 1590 | 1458 | 167 | |
| 55 | 72 | E. van Tuijl | 14+15 | 1 | 8 | 5½ | -1 | 39 | 41 | 70 | 1348 | 1501 | 1443 | 166 | |
| 56 | 50 | J. Lienos | 10+14 | 2 | 4 | 5 | +1 | 50 | 58 | 82 | 1800 | 1614 | 1424 | 165 | |
| 57 | 33 | M. Pos | 3+1 | 2 | | 1 | 2 | 66 | 63 | 104 | 1781 | 1826 | 1407 | 164 | |
| 58 | 86 | R. J. Schaper | 2 | 2 | | | 2 | 100 | 67 | 154 | 1892 | 2024 | 1390 | 163 | |
| 59 | 57 | H. Kuyper | 15+13 | 6 | 6 | 6 | | 40 | 47 | 70 | 1703 | 1670 | 1377 | 162 | |
| 60 | 68 | H. Ruiz | 5 | 3 | | 2 | 3 | +1 | 60 | 47 | 104 | 1700 | 1807 | 1371 | 161 |
| 61 | 20 | D. 't Hooft | 6+1 | 2 | 1 | 3 | 2½ | -1 | 41 | 31 | 78 | 1900 | 1876 | 1354 | 160 |
| 62 | 120 | J. van der Maas | 19 | 6 | 5 | 8 | 8½ | +1 | 44 | 59 | 71 | 1700 | 1594 | 1350 | 159 |
| 63 | 129 | L. van Staden | 5+1 | 3 | | 2 | 3 | | 60 | 81 | 84 | 1650 | 1586 | 1349 | 158 |
| 64 | 87 | A. Faber | 5 | 3 | | 2 | 3 | -1 | 60 | 58 | 98 | 1652 | 1796 | 1317 | 157 |
| 65 | 128 | P. Koefoed | 3+2 | | 3 | | 1½ | -1 | 50 | 49 | 86 | 1709 | 1781 | 1314 | 156 |
| 66 | 43 | M. Aue | 10 | 2 | 4 | 4 | 4 | +2 | 40 | 47 | 70 | 1635 | 1569 | 1305 | 155 |
| 67 | 24 | B. Wijchgel | 6 | 3 | 1 | 2 | 3½ | | 58 | 75 | 85 | 1830 | 1727 | 1299 | 154 |
| 68 | 84 | J. Tanja | 16 | 6 | 2 | 8 | 7 | | 43 | 74 | 63 | 1288 | 1379 | 1284 | 153 |
| 69 | 25 | E. Petersma | 11+13 | 3 | 5 | 4½ | +2 | 40 | 55 | 66 | 1778 | 1724 | 1263 | 152 | |
| 70 | 118 | A. Fichera | 15 | 5 | 3 | 7 | 6½ | -3 | 43 | 62 | 68 | 1600 | 1537 | 1260 | 151 |
| 71 | 53 | T. Lith | 11+14 | 1 | 6 | 4½ | +2 | 40 | 42 | 72 | 1623 | 1647 | 1257 | 150 | |
| 72 | 38 | P. Jonkman | 7 | 1 | 5 | 1 | 3½ | +1 | 50 | 75 | 73 | 1730 | 1683 | 1256 | 149 |
| 73 | 19 | A. Wunnink | 19 | 5 | 5 | 9 | 7½ | -1 | 39 | 64 | 61 | 1772 | 1571 | 1229 | 148 |
| 74 | 131 | C. O'Mahony | 4 | 2 | | 2 | 2 | | 50 | 82 | 70 | 1550 | 1458 | 1217 | 147 |
| 75 | 136 | C. Simoons | 3 | 1 | | 2 | 1 | -1 | 33 | 70 | 50 | 1700 | 1540 | 1205 | 146 |
| 76 | 37 | K. Sterrenburg | 7 | 3 | | 4 | 3 | +1 | 42 | 47 | 73 | 1955 | 1740 | 1181 | 145 |
| 77 | 66 | R. Fritschy | 5 | 2 | 1 | 2 | 2½ | -1 | 50 | 52 | 85 | 1648 | 1589 | 1176 | 144 |
| 78 | 79 | L. Oomens | 17 | 6 | 3 | 8 | 7½ | +1 | 44 | 77 | 63 | 1540 | 1439 | 1171 | 143 |
| 79 | 78 | M. Meijer | 4+1 | 2 | | 2 | 2 | -1 | 50 | 55 | 83 | 1651 | 1683 | 1161 | 142 |
| 80 | 101 | M. Klijnkrumer | 13 | 5 | 1 | 7 | 5½ | -1 | 42 | 75 | 61 | 1355 | 1447 | 1147 | 141 |
| 81 | 106 | M. Ligtenstein | 3 | 1 | 1 | 1 | 1½ | -1 | 50 | 61 | 80 | 1407 | 1663 | 1139 | 140 |
| 82 | 56 | P. Laport | 11 | 4 | 1 | 6 | 4½ | -1 | 40 | 53 | 67 | 1521 | 1591 | 1128 | 139 |
| 83 | 95 | H. Cornelissen | 10 | 2 | 3 | 5 | 3½ | +2 | 35 | 57 | 57 | 1510 | 1481 | 1116 | 138 |
| 84 | 119 | M. Ligtenberg | 16+14 | 3 | 9 | 5½ | +1 | 34 | 56 | 56 | 1500 | 1521 | 1114 | 137 | |
| 85 | 75 | G. Lörcinzy | 16 | 5 | 3 | 8 | 6½ | | 40 | 72 | 60 | 1489 | 1420 | 1073 | 136 |
| 86 | 94 | H. de Heer | 1+1 | | 1 | | ½ | | 50 | 69 | 76 | 1716 | 1564 | 1053 | 135 |
| 87 | 96 | E. Eckstein | 10 | 3 | 1 | 6 | 3½ | +2 | 35 | 63 | 55 | 1325 | 1483 | 1049 | 134 |
| 88 | 40 | A. Troost | 8+1 | 2 | 1 | 5 | 2½ | -1 | 31 | 67 | 48 | 1605 | 1536 | 1017 | 133 |
| 89 | 39 | J. Hoogenboom | 13 | 5 | | 8 | 5 | +1 | 38 | 70 | 57 | 1716 | 1579 | 1015 | 132 |
| 90 | 99 | J. Potters | 18 | 5 | 1 | 12 | 5½ | | 30 | 67 | 46 | 1476 | 1481 | 1007 | 131 |
| 91 | 135 | G. Hegde | 1 | 1 | | 1 | -1 | 100 | 125 | 96 | 1400 | 1592 | 1000 | 130 | |
| 92 | 92 | P. de Casparis | 8+2 | 2 | 1 | 5 | 2½ | | 31 | 57 | 51 | 1712 | 1535 | 992 | 129 |
| 93 | 110 | M. Egbrink | 1 | | | 1 | ½ | -1 | 50 | 87 | 67 | 1300 | 1324 | 969 | 128 |
| 94 | 133 | J. Oosterhof | 2 | 1 | | 1 | 1 | | 50 | 72 | 75 | 1700 | 1804 | 946 | 127 |
| 95 | 93 | G. Sylbing | 3 | 1 | | 2 | 1 | +1 | 33 | 91 | 43 | 1594 | 1295 | 929 | 126 |
| 96 | 98 | W. Cornelissen | 9 | 2 | 1 | 6 | 2½ | -1 | 27 | 58 | 44 | 1699 | 1445 | 925 | 125 |
| 97 | 91 | B. van der Meer | 5 | 1 | 1 | 3 | 1½ | -1 | 30 | 48 | 52 | 1500 | 1502 | 910 | 124 |
| 98 | 8 | R. Lith | | | | | | | | | 2050 | | | 902 | 123 |
| 99 | 130 | A. Smulders | 5 | 2 | | 3 | 2 | +1 | 40 | 89 | 53 | 1400 | 1365 | 896 | 122 |
| 100 | 22 | A. de Feijter | | | | | | | | | 2043 | | | 881 | 121 |
| 101 | 28 | T. Marionaux | | | | | | | | | 1828 | | | 880 | 120 |
| 102 | 116 | S. Kuypers | | | | | | | | | | | | | |

| Pl. | Nr. | Speler | Part | +/=/- | Pnt | Zw | % | G/T | G/S | Elo | Tpr | Kzr | Wrd | | |
|-----|-----|------------------|-------|-------|-----|----|----|-----|-----|------|------|------|------|-----|-----|
| 104 | 49 | J. Smit | | | | | | | | 1834 | | 858 | 117 | | |
| 105 | 52 | J. Selier | | | | | | | | 1886 | | 857 | 116 | | |
| 106 | 60 | H. Holl | | | | | | | | 2037 | | 837 | 115 | | |
| 107 | 61 | B. Pel | | | | | | | | 2096 | | 836 | 114 | | |
| 108 | 69 | R. van Leeuwen | | | | | | | | 1700 | | 835 | 113 | | |
| 109 | 81 | J. Algra | | | | | | | | 1943 | | 815 | 112 | | |
| 110 | 83 | H.J. van Vliet | | | | | | | | 1639 | | 814 | 111 | | |
| 111 | 85 | M. Mol | | | | | | | | 1400 | | 813 | 110 | | |
| 112 | 90 | J. Hania | | | | | | | | 1650 | | 793 | 109 | | |
| 113 | 97 | J. de Wilde | | | | | | | | 1600 | | 792 | 108 | | |
| 114 | 114 | D. Pront | | | | | | | | 1200 | | 791 | 107 | | |
| 115 | 89 | E. Mastenbroek | 3 | 1 | 2 | ½ | +1 | 16 | 13 | 33 | | 1887 | 770 | 106 | |
| 116 | 132 | S. Stein | 1 | | 1 | | +1 | | 94 | | 1300 | 735 | 105 | | |
| 117 | 134 | M. Messing | 1 | | 1 | | +1 | | 64 | | 1550 | 1262 | 734 | 104 | |
| 118 | 137 | M. Gitzels | 1 | | 1 | | +1 | | 125 | | 1000 | 800 | 715 | 103 | |
| 119 | 111 | J. Bruijn | 9 | 2 | 7 | 2 | -1 | 22 | 82 | 31 | | 1177 | 1116 | 702 | 102 |
| 120 | 113 | P. Heimans | 13 | 4 | 9 | 4 | +1 | 30 | 82 | 42 | | 1350 | 1312 | 700 | 101 |
| 121 | 138 | J. van Rixel | 1 | | 1 | | +1 | | 79 | | 1700 | 1244 | 694 | 100 | |
| 122 | 125 | W. Kraaij | 13+12 | 1 | 10 | 2½ | -2 | 19 | 81 | 27 | | 1200 | 1186 | 635 | 99 |
| 123 | 117 | H. van Keulen | 16 | 3 | 12 | 3½ | | 21 | 87 | 28 | | 1083 | 1115 | 633 | 98 |
| 124 | 107 | L. Affourtit | 4 | | 4 | | -2 | | 73 | | 1200 | 930 | 577 | 97 | |
| 125 | 115 | J. van der Klauw | 19 | 4 | 14 | 4½ | -1 | 23 | 88 | 31 | | 1197 | 1190 | 563 | 96 |



NL.SPORT.SCHAKEN

Schakers op het Internet hebben sinds een tijdje de mogelijkheid om via de newsgroup nl.sport.schaken berichten uit te wisselen. Hierbij een voorbeeld van zo'n uitwisseling. Schaak Magazine journalist Jaap Kiers krijgt er van langs in de volgende thread'.

On Fri, 31 Jan 1997 13:23:22 +0100
tuijn@kub.nl wrot:

Een waarschuwing...

Als een journalist van Schaakmagazine wat "leuke" vragen aan je stelt, traper niet in. Voor je het weet staat je naam in een stom, uit zijn verband gerukt stukje, waarbij er woorden in je mond zijn gelegd die jij niet hebt uitgesproken. En door de grappig bedoelde opmerkingen van anderen besef je ineens dat er wel erg veel mensen zijn die dat blaadje lezen (zelfs de artikelen over uitgekauwde onder-

werpen als vrouwen in de schaaksport). Laat ze hun copy maar helemaal zelf verzinnen... Karin van Tuijn

On Fri, 31 Jan 1997 13:23:22 +0100,
dIMITRI <dimitri@xs2.xs4all.nl> wrot:

Wees nog blij dat je bv Jules Welling niet voor je had! Maar het is een ramp: ik heb nog nooit een interview gelezen van mij die niet boordevol fouten stond. Een keer een groot interview in de Volkskrant bv: mijn naam werd gewoon verkeerd gespeld! Of Donner nadat ie las wat een journaliste van een interview gemaakt had, "Wat!! Heeft dat schatje van gisteren dat geschreven??" Het beste kun je daarom ook maar zelf dingen schrijven, kun je soms nog wat dingen corrigeren of nl.sport.schaken in een verslag over Sonnevanc verwerken.

Maar goed: Wat vroeg de journalist allemaal, wat antwoordde je en was jij dat mooie meisje waar ik soms uit mijn ooghoeken wel eens naar keek?

Mauw mauw, dIMITRI

p.s. De kenner zal uit mijn score in Groningen afgeleid hebben dat ik mij niet op de bijtoernooien (drank en vrouwen) heb gestort.

Het artikel in Schaak Magazine over vrouwen in het Koop Tjuchem Toernooi was inderdaad van bedenkelijk niveau. Wie is die Jaap Kiers?

Is hij een van degenen die het blad wat luchtiger moet maken? Dat is dan buitengewoon goed gelukt.

Wie nu nog steeds denkt te scoren met Donners opmerkingen over vrouwen, die alleen maar leuk waren uit ZIJN mond, die is beter op zijn plaats in een regionaal sufferdje dan bij een landelijk schaakblad. Wie een artikel eindigt met uit de lucht gegrepen opmerkingen over korte rokjes bij schakende vrouwen, moet vooral eens gaan solliciteren bij de Nieuwe Revue. Karin van Tuijn wordt eerst in de mond gelegd dat zij zich flink opmaakt voor een partij en krijgt vervolgens de sneer dat haar rating niet laat zien dat dat helpt. Dit is werkelijk de stompzinigheid ten top en Karins advies om met een boog om Jaap Kiers heen te lopen lijkt me niet gek.

Het is misschien nog wat te vroeg om Schakend Nederland nieuwe stijl echt te beoordelen, maar een verbeterd uiterlijk loopt niet per se synchroon met een verbeterde inhoud, zoveel is wel duidelijk.

Jeroen Hoogenboom

Ik blijf wel nieuwsgierig naar wat jij nu gezegd schijnt te hebben.

Groeten,
Rene Pijlman

Hm. Eigenlijk wou ik dit vermijden, ik vind het een beetje raar om zo over mezelf te schrijven, maar o.k. Die enge journalist vroeg (nadat er zonder mijn toestemming al een paar foto's waren gemaakt) of ik iets te zeggen had over vrouwen in de schaaksport. Ik reageerde door te zeggen dat ik dat best wou, maar dat ik er niet zoveel van afweet: ik schaak nog maar heel kort en mijn rating stelt weinig voor, waren mijn woorden. Na wat slap geouwehoer over korte rokjes vroeg hij of ik me optut voor een schaaktoernooi. Mijn antwoord was, dat ik een betere mentale prestatie lever wanneer ik ervoor zorg dat ik lekker in mijn vel zit. En dat ik er dus op een schaaktoernooi niet anders uitzie dan wanneer ik onderwijs of een presentatie moet geven. Daarna hebben we nog een tijdje over mijn werk en mijn proefschrift zitten praten. Een geheel andere setting dus dan in het interview werd weergegeven.

Groetjes van Karin

On Wed, 29 Jan 1997, Rene Pijlman wrot:

Interessant punt. Ik wil me op het werk geregeld netjes kleden, maar voor een schakwedstrijd gaat de stropdas af en het jasje uit. Misschien heb je gelijk en helpt het om in vol tenue te spelen. Enfin... per 1 juli schijnt dat toch verplicht te worden.

Haha! Tijdens het afgelopen NK sprak Bohm er schande van dat ik een pet ophad! Klep afwisselend naar voren en naar achteren. Had ie dan toch gelijk?

Mauw mauw, dIMITRI

Enz., enz., enz.